

**ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK**

**Elemzés
a Költségvetési Tanács részére
a 2017. II. félévi költségvetési folyamatokról**

Jóváhagyom:

Domokos László
Domokos László

2018. június

Felügyeleti vezető: Dr. Pulay Gyula Zoltán

Projektvezető: Dr. Kádár Kriszta

Az elemzéshez részanyagot készítették:

Beke Andrea

Kerekes Gábor

Lődiné Cser Zsuzsanna

Meyerné Horváth Judit

Mokánszkiné Mengyi Andrea

Pats Regina

Tartalom

Vezetői összefoglaló	5
Bevezetés.....	9
1 A 2017. ÉVI KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁT, AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSI FOLYAMATOKAT BEFOLYÁSOLÓ MAKROGAZDASÁGI TENDENCIÁK BEMUTATÁSA, ÉRTÉKELÉSE	10
1.1 A 2017. évi gazdasági növekedés	10
1.2 A 2017. évi GDP összetevőinek alakulása termelési és felhasználási oldalon.....	11
1.3 A fogyasztói árindex alakulása	11
1.4 A fogyasztás alakulása	11
1.5 A foglalkoztatás alakulása	12
1.6 Az átlagkeresetek alakulása	13
1.7 A megtakarítások és a fogyasztás alakulása	13
1.8 A beruházások alakulása.....	14
2 A KÖZPONTI ALRENDSZER EGYENLEGÉNEK ALAKULÁSA	14
2.1 A pénzforgalmi hiány alakulása.....	14
2.2 Az uniós módszertan szerint számított hiány alakulása.....	16
3 AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS, EZEN BELÜL A KÖZPONTI ALRENDSZER ADÓSSÁGÁNAK ALAKULÁSA	16
4 A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEINEK ALAKULÁSA.....	18
4.1 A vállalkozások költségvetési befizetései.....	19
4.2 A fogyasztáshoz kapcsolt adók	20
4.3 A lakosság költségvetési befizetései	20
4.4 Egyéb költségvetési bevételek	21
4.5 Költségvetési befizetések	21
5 A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	22
6 NEMZETI CSALÁD- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI ALAP	23
7 A KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZETEK TARTALÉKAINAK FELHASZNÁLÁSA.....	24
8 AZ ADÓSSÁGSZOLGÁLATTAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK.....	24
9 AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ALAKULÁSA	25
9.1 Az uniós támogatások felhasználásának keretei	25
9.2 A fejezeti kezelésű előirányzatok európai uniós bevételeinek alakulása.....	26
9.3 A fejezeti kezelésű előirányzatok európai uniós kiadásainak alakulása	26
9.4 A XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet uniós bevételeinek alakulása	28
9.5 Hozzájárulás az EU költségvetéséhez.....	28
10 A KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZETEK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA.....	28

10.1	A költségvetési fejezetek bevételeinek alakulása.....	29
10.2	A költségvetési fejezetek kiadásainak alakulása	30
11	AZ ÁLLAM VAGYONÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK ALAKULÁSA	32
11.1	Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek alakulása.....	32
11.2	Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások alakulása.....	33
11.3	A Nemzeti Földalap kiadásainak és bevételeinek alakulása	33
12	A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAINAK ALAKULÁSA	34
13	A KÖZPONTI TARTALÉKOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ALAKULÁSA	35
14	AZ ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	36
15	A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK ALAKULÁSA..	37
15.1	Nyugdíjbiztosítási Alap.....	38
15.2	Egészségbiztosítási Alap	40
16	EGYES NAGYBERUHÁZÁSOK KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA	41
16.1	Liget Budapest projekt	43
16.2	A Modern Városok Program	44
16.3	A Paks II., a Paksi Atomerőmű bővítési programja.....	45
16.4	Kiemelt közúti projektek.....	46
16.5	Nemzeti Olimpia Központ	47
	<i>1. számú melléklet</i>	<i>49</i>
	<i>2. számú melléklet</i>	<i>50</i>
	Felhasznált dokumentumok.....	51
	Jogszabályok és közjogi szabályozó eszközök jegyzéke	53
	Fogalomtár	57
	Rövidítések jegyzéke.....	60

Vezetői összefoglaló

Az Állami Számvevőszék Magyarország 2017. évi központi költségvetési törvényjavaslatát véleményezte. Megállapította, hogy az ellenőrzött kiadási előirányzatok 99,2%-a, az ellenőrzött bevételi előirányzatok 99,9%-a megalapozott. A hiányra és az adósságra vonatkozó előírások betartását nem ítélte kockázatosnak. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a kormányzati szektor strukturális egyenlegének számított mértéke kedvezőtlenebb a középtávú költségvetési hiánycélnál, azaz – a Gst. 3/A § (2) bekezdés a) pontjában előírtak ellenére – nincs összhangban a középtávú költségvetési cél elérésével. A költségvetési cél teljesülése szempontjából általános kockázatként jelezte, hogy a kiadási előirányzatok 53,3 százaléka ún. felülről nyitott, azaz törvénymódosítás nélkül túlléphető előirányzat. Ugyanakkor rámutatott arra, hogy a tartalékok több elemű rendszere, valamint a Kormány költségvetési átcsoportosítási lehetőségeinek a további bővítése javítja a költségvetés végrehajtásának biztonságát és rugalmasságát. Következésképpen az ellenőrzés által feltárt kockázatok e tartalékok felhasználásával, költségvetési átcsoportosítással kezelhetőek.

A 2017. évi költségvetési törvény módosítását követően kialakult helyzetet az ÁSZ a 2017. I. félévi költségvetési folyamatokról készített elemzésében értékelt. Megállapította, hogy az Országgyűlés által jóváhagyott évközi előirányzat módosítások figyelembe vették a makrogazdasági tényezők változását és összességében javították az előirányzatok, valamint együttesen a költségvetés teljesíthetőségét. Az elemzés a fogalmi adók esetében jelzett 70-90 milliárd forintos alulteljesülései kockázatot. Az elemzés azt valószínűsítette, hogy a pénzforgalmi hiány meghaladja majd a tervezett értékét, kiemelve, hogy ennek alakulását alapvetően az uniós támogatásokhoz kapcsolódóan az év során teljesülő bevételek és kiadások egyenlege befolyásolja. (A kormányzati szektor eredményszemléletű egyenlegét azonban nem rontják az uniós bevételek tárgyidőszakon túli beérkezése miatt megelőlegezett támogatások.)

A 2017. évi költségvetési folyamatok alakulása azt mutatja, hogy az ÁSZ a költségvetési törvényjavaslat, illetve a költségvetési törvény módosításának kockázatait reálisan értékelt. Bár a 2017. évi költségvetés pénzforgalmi hiánya – elsősorban az uniós bevételek tervezett kisebb mértékű beérkezése miatt – meghaladta a tervezett mértéket, az uniós módszertan szerint számított hiány a tervezettnél kedvezőbben alakult. Külön kiemelendő, hogy az adóbevételek közel száz százalékra teljesültek. A tartalékok felhasználása és a Kormány átcsoportosítási lehetőségei következtében az elért megtakarításokat más fontos célokra lehetett felhasználni. Az uniós források megelőlegezése révén enyhíteni lehetett az uniós programozás ciklikus hatásait, és előre lehetett hozni fontos fejlesztéseket. A költségvetési folyamatok stabilitását megalapozta a kormányzati prognózisokhoz közeli mértékű dinamikus gazdasági növekedés.

2017-ben a gazdasági növekedés a vártnál kedvezőbben alakult. **A GDP növekedési üteme** 2017-ben az előző évhez viszonyítva 4,0%-os volt, ami 0,9 százalékponttal magasabb a 2017. évi Kvtv-ben előre jelzettnél. **A termelési oldalon** az építőipar hozzáadott értéke 32,0%-kal, az iparé 3,9%-kal, a szolgáltatásoké 3,3%-kal nőtt, a mezőgazdaságé 9,0%-kal visszaesett. A szolgáltatások kiemelkedő hozzájárulása az élénk belső keresletnek, a turizmusnak és az ingatlanpiac felfutásának köszönhető. **A felhasználási oldalon** a háztartások tényleges fogyasztása 4,1%-kal nőtt, a közösségi fogyasztás 0,4%-kal csökkent. E két tétel eredményeként a végső fogyasztás 3,4%-kal emelkedett. A bruttó felhalmozás 15,0%-kal, ezen belül a bruttó állóeszköz-felhalmozás 17,0%-kal lett magasabb. Az export 7,1%-kal, az import 9,7%-kal bővült. A gazdasági növekedés fő hajtóerejét a beruházások képezték.

A fogyasztói árak emelkedése a tervezettet meghaladta, de mérsékelt maradt. Az infláció 2017-ben átlagosan 2,4%-ot tett ki. **Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete** 2016-ról 2017-

re nemzetgazdasági szinten 33 846 Ft-tal, 12,9%-kal 297,0 ezer Ft-ra emelkedett, **havi nettó átlagkeresetük** a családi adókedvezmények nélkül számítva 2017-ben 197,5 ezer Ft-ot tett ki, a 2016. évhez viszonyítva 22 507 Ft-tal volt magasabb.

Az **államháztartás központi alrendszer** hiányának Kvtv-ben tervezett összege 1166,4 Mrd Ft volt. 2017. év végén a **pénzforgalmi hiány** 1973,9 Mrd Ft-ot tett ki, amely a központi költségvetés 1904,2 Mrd Ft-os, a TB Alapok 142,2 Mrd Ft-os negatív egyenlegéből és az ELKA 72,5 Mrd Ft-os pozitív egyenlegéből adódott. A TB Alapok hiánya a Nyugdíjbiztosítási Alap 4,8 Mrd Ft-os és az Egészségbiztosítási Alap 137,4 Mrd Ft-os negatív egyenlegéből keletkezett. Az államháztartás központi alrendszere 2017. évi, 1973,9 Mrd Ft-os pénzforgalmi hiányának 46,2%-a (911,2 Mrd Ft) a 2017. I. félévben, 53,8%-a (1062,7 Mrd Ft) a II. félévben keletkezett és jellemzően a központi költségvetés – ezen belül is a költségvetési szervek és az uniós projektekhez kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok – pénzforgalmi kiadásaihoz kapcsolhatóak. A tervezett, de be nem folyt EU bevételeket a túlteljesült kiadások fedezetének biztosítása érdekében a központi költségvetés a támogatási előirányzat 750,3 Mrd Ft túlteljesülésével finanszírozta, amelyből 530,0 Mrd Ft a megelőlegezett EU forrás összege.

Az **kormányzati szektor** uniós módszertan szerint számított **hiányának** mértéke a GDP-hez viszonyítva a 2017. évre tervezett 2,4%-os értéknél kedvezőbb, 2,0% lett, és alatta maradt a Gst. 3/A. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott 3%-nak.

2017-ben a **konzolidált államadósság** 28 017,9 Mrd Ft-ra teljesült, a bruttó hazai termék összege (38 183,3 Mrd Ft) alapján az államadósság-mutató mértéke 73,4%, amely a 2016. évi államadósság-mutató 73,9%-os mértékéhez képest 0,5 százalékponttal alacsonyabb. Az **uniós módszertan szerint számított, kormányzati szektor adóssága** – az EDP jelentés alapján – 2017. végén 28 095,7 Mrd Ft volt, a GDP 73,6%-a. Az Eximbank adósságát is figyelembe véve az uniós módszertan szerint számolt maastrichti adósság várhatóan 76,0%-ról 74,5%-ra csökken, ami 1,5 százalékpontos csökkenésnek felel meg.

A **költségvetés közvetlen bevételei** 8660,5 Mrd Ft-os eredeti előirányzatait 2017-ben 8869,9 Mrd Ft-ra módosította az Országgyűlés. 2017-ben a legnagyobb összegű előirányzat-módosítás a társasági adót (-127,8 Mrd Ft, -17,4%) és a személyi jövedelemadót (+116,0 Mrd Ft, +6,5%) érintette. A módosított előirányzatok 8858,0 Mrd Ft-ban, 99,9%-ban teljesültek. Jelentősen túlteljesültek a társasági adóból származó bevételek (+18,0 Mrd Ft), 12,0 Mrd Ft-tal kevesebb adóbevétel keletkezett az egyszerűsített vállalkozói adóból. Az ÁFA bevételek 16,7 Mrd Ft-tal maradtak el a módosított előirányzattól. A jövedéki adóból 46,4 Mrd Ft-tal kevesebb bevétel származott a módosított előirányzatnál.

A fejezetek eredeti előirányzatként összesen 41,4 Mrd Ft-ot terveztek be **fejezeti általános tartalék** (7,9 Mrd Ft) és **stabilitási tartalék** (33,5 Mrd Ft) címén, mely tartalékokat az év folyamán teljes körűen felhasználták.

Az **adósságszolgálat** kapcsolatos bruttó pénzforgalmi kamatkidadások 2017. évre előirányzott összege 955,1 Mrd Ft, a módosított előirányzott összege 901,3 Mrd Ft volt, mely 2017. év végére 1 091,2 Mrd Ft összegben, a módosított előirányzat 121,1%-ában teljesült. A túlteljesítés elsődleges oka az, hogy az ÁKK Zrt. a tervezettnél nagyobb összegben vásárolt vissza forint államkötvényeket a piacról, aminek pénzforgalmi kamathatása 54,0 Mrd Ft volt. Emellett az ÁKK Zrt. 607,0 Mrd Ft értékben cserélt hosszabb futamidejű kötvényekre rövidebb futamidejűeket, ami ugyancsak növelte a pénzforgalmi kamatkidadásokat. Ugyanakkor e tranzakciók következtében az eredményszemléletű kamatkidadások 67 Mrd forinttal mérséklődtek.

A 2014-2020-as **uniós** programozási időszak keretei között Magyarország számára 21,5 Mrd euró összegben állnak rendelkezésre **strukturális források**. 2017-ben az előző évekhez képest jóval nagyobb összegű előirányzat tervezésére került sor a költségvetésben. Ezen összegből 2122,3 Mrd Ft a XIX. Uniós fejlesztések fejezet európai uniós fejlesztési költségvetésében jelent meg. A fennmaradó 116,9 Mrd Ft-ot különböző fejezetek fejezeti kezelésű előirányzatain (európai uniós fejlesztési programok) terveztek meg. Az európai uniós forrásokkal kapcsolatos kiadások 2017-ben túlteljesültek, míg a bevételek jelentősen elmaradtak az előirányzattól (lásd a pénzforgalmi hiánynál leírtakat.). Ez átmeneti jelleggel rontotta a pénzforgalmi hiányt, azonban az EU módszertana szerinti egyenleget nem befolyásolta.

A 2017. évben a Kincstár előzetes mérlege alapján a **költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei** 3871,6 Mrd Ft-ra teljesültek, ami a törvényileg módosított előirányzat 138,8%-a volt. (A magasabb teljesülést részben a költségvetésen belüli átcsoportosítások okozzák.) A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok **kiadásai** 10 329,6 Mrd Ft-ra teljesültek, ami a törvényileg módosított előirányzat 122,4%-a volt. A költségvetési szervek és fejezeti kezelésű kiadások az összes költségvetési kiadás 68,9%-át tették ki. A 10 329,6 Mrd Ft összegű kiadásokból 5220,3 Mrd Ft a költségvetési szerveket, 2553,9 Mrd Ft a fejezeti kezelésű előirányzatokat érintette. A fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai 2555,4 Mrd Ft-ot értek el.

A **felülről nyitott**, azaz törvényi módosítás nélkül is túlteljesíthető előirányzatok terhére összesen 4182,8 Mrd Ft kifizetésére került sor. A felülről nyitott előirányzatok eredetileg tervezett összegét év közben több mint 400,0 Mrd Ft-tal emelték meg különböző hatáskörben. Más felülről nyitott előirányzatokon viszont megtakarítások keletkeztek. Összességében a felülről nyitott előirányzatok 78,7 Mrd Ft-tal, 1,9%-kal haladták meg a törvényileg módosított előirányzat 4104,0 Mrd Ft-ban meghatározott összegét.

A 2017. évi **állami vagyonnal kapcsolatos bevételek** teljesülése (71,6 Mrd Ft) a módosított előirányzat 62,3 Mrd Ft összegét 14,9%-kal, 9,3 Mrd Ft-tal haladta meg. A bevételi előirányzatok túlteljesülése a fő bevételi forrásnak számító ingatlanokkal és ingóságokkal kapcsolatos bevételek, valamint a társaságokkal kapcsolatos (osztalék) bevételek terven felüli realizálódásának volt köszönhető.

A központi kormányzat előzetes mérlege alapján a **Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet kiadásai** a 2017. évben 700,5 Mrd Ft értékben teljesültek. Az önkormányzatok részére folyósított támogatások 46,3 Mrd Ft-tal, 7,1%-kal haladták meg a 2017. évi módosított előirányzatot (654,2 Mrd Ft-ot).

A **Rendkívüli kormányzati intézkedések** 2017. évi 110,0 Mrd Ft összegű eredeti előirányzatát az Országgyűlés hatáskörében 30,0 Mrd Ft-tal, a Kormány hatáskörében további 1,0 Mrd Ft-tal emelték meg. 2017-ben a teljes 141,0 Mrd Ft átcsoportosításra került, az I. félévben 41,9 Mrd Ft, a II. félévben 99,1 Mrd Ft összegben. Az **Országvédelmi Alap** eredeti előirányzata 2017-ben 60,0 Mrd Ft volt. Az előirányzatot az Országgyűlés 2017. II. félévében 35,9 Mrd Ft-tal megemelte. Az átcsoportosításokra a II. negyedévben 29,9 Mrd Ft összegben, a IV. negyedévben 66,0 Mrd Ft összegben került sor. A teljes összeg átcsoportosítása megtörtént.

Az **ELKA** 2017. évi módosított bevételi előirányzata 708,3 Mrd Ft, kiadási előirányzata 692,1 Mrd Ft volt. A kiadások a módosított előirányzatokhoz viszonyítva 6,5%-kal alacsonyabb összegben teljesültek. A kiadások tekintetében jelentős megtakarítás volt a NEFA-nál (a foglalkoztatási és képzési támogatások előirányzatán), az NKA-nál (az alaphoz nyújtott támogatások) és a NKFIA-nál (hazai innováció támogatása, a nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása) a módosított kiadási előirányzatokhoz viszonyítva.

Az **Ny. Alap** teljesített bevételei 0,9%-kal (27,7 Mrd Ft) haladták meg a módosított előirányzatot. A módosított előirányzathoz viszonyítva a teljesített bevételek 92,4%-át kitevő szociális hozzájárulási adó és járulékok 1,1%-kal magasabb mértékben realizálódtak. Az előirányzattól magasabb teljesítést az adó alapjául szolgáló bruttó keresettömeg tervezettnél nagyobb növekedése eredményezte. A kiadások 2017. évi teljesítése 0,6%-kal (17,9 Mrd Ft-tal) haladta meg a módosított kiadási előirányzatot. Az Ny. Alap összes kiadásának 98,9%-át kitevő nyugellátások előirányzatot 0,6%-kal (19,8 Mrd Ft-tal) meghaladó teljesítése okozta. Ennek háttérében az áll, hogy az infláció tervezettnél magasabb mértéke következtében év közben a nyugdíjak összegének megemelésére került sor valamint 2017-ben nyugdíjprémiumban is részesültek a nyugdíjasok.

Az **E. Alap** költségvetését az Országgyűlés a 2017. évre egyensúlyban, 2059,1 Mrd Ft kiadási és bevételi főösszeggel állapította meg. Az előirányzatok módosításával a bevételi előirányzatok 1,3%-kal (26,5 Mrd Ft), a kiadási előirányzatok 10,2%-kal (211,0 Mrd Ft) növekedtek. A **kiadási előirányzatok** törvényi módosítását a táppénz kiadások és a GYED tervezetett meghaladó növekedése indokolta. A tervezett hiány 74,6%-a, azaz 137,5 Mrd Ft deficit realizálódott: a bevételek 2125,3 Mrd Ft-ban, a kiadások 2262,8 Mrd Ft-ban teljesültek. A GYED-et igénybe vevők száma a 2017. januári 93,4 ezer főről 2017. decemberre 98,9 ezer főre emelkedett.

A 2017. évi Kvtv. a **kormányzati beruházások** közül a Liget Budapest projekt, a Modern Városok Program közúti fejlesztések nélküli, a Paks II. beruházás, a Nemzeti Olimpia Központ és a Kiemelt közúti projektek (amelyek magukban foglalják a Modern Városok Program közúti fejlesztéseit) kiadásait 601,0 Mrd Ft-ban állapította meg, ami a 2017. évi központi költségvetésben megjelenő hazai felhalmozási költségvetés 51,6%-át fedte le. Össességében az öt projekt tekintetében 2017-ben 309,7 Mrd Ft kiadást teljesítettek. Év közben az előirányzatokat módosították, a teljesített kiadások 75,5 Mrd Ft-tal alacsonyabbak az év egészére tervezett felhasználásnál.

A projektek esetében a 2014-2017. évi forrásfelhasználás összességében jóval a tervezett alatt maradt. Különösen jelentős volt a forrás-felhasználás tervtől való elmaradása a Paks II. és a NOK beruházások tekintetében, mivel mindkettő esetében beruházást késleltető körülmények merültek fel. 2016-ban a kiemelt közúti projektekre tervezett források mintegy 10%-át, 2017-ben 50%-át nem használták fel. E három beruházás esetében várható, hogy a 2019-2020. években a beruházás megvalósításának az adott évekre eső forrásigénye megnövekszik, mivel a korábban fel nem használt forrásokra ebben az időszakban lesz majd szükség. A Liget Budapest projekt megvalósítása az elmúlt években a módosított előirányzathoz közeli értékben teljesült. A Modern Városok program beruházásainak megvalósítása 2016-2017-ben a kezdeti elmaradáshoz képest felgyorsult.

Bevezetés

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Gst.) 23. § (2) bekezdése alapján az Állami Számvevőszék (ÁSZ) az ÁSZ elnökének a Költségvetési Tanács (KT) tagjaként ellátandó feladatait a KT által tárgyalt kérdésekhez kapcsolódó elemzéseknek a KT rendelkezésére bocsátásával segíti. Az ÁSZ a KT részére végzett támogató tevékenységet az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (továbbiakban ÁSZ tv.) 5. § (13) bekezdésében foglaltak értelmében elemzések és tanulmányokkal végzi. A KT a Gst. 23. § (1) bekezdés c) pontja előírása szerint félévente véleményt nyilvánít a központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetéről és az államadósság várható alakulásáról.

Az ÁSZ a 2017. II. félévi költségvetési folyamatok értékelésével elősegíti a KT megalapozott véleményének kialakítását. Az elemzés célja egyrészt az, hogy a 2017. évi, és azon belül külön a második félévi, költségvetési és makrogazdasági adatok alapján értékelje a lezajlott gazdasági folyamatoknak a költségvetési célokra gyakorolt hatását. Másrészt az elemzés célja bemutatni, hogy a költségvetés mely előirányzatai esetében következett be a 2017. év végére jelentős alul- vagy túlteljesülés, és ezek veszélyeztették-e a 2017. évi költségvetési hiánycél és az államadósság-szabály teljesülését.

Az elemzés kiterjed annak értékelésére is, hogy egyes, a költségvetésben megjelenő nagyberuházások finanszírozása milyen mértékben befolyásolja a költségvetés egyensúlyát, 2018-ban, illetve az azt követő években.

A 2017. évi költségvetési törvényt 2017. július 1-jei hatállyal a 2017. évi LXXXVI. törvény módosította. A Központi költségvetés bevételeinek és kiadásainak 1,0 Mrd Ft-ot meghaladóan módosított bevételeit és kiadásait a Kincstár adatszolgáltatása alapján az 1. és 2. sz. melléklet tartalmazza.

Az elemzés azt vizsgálja, hogy a költségvetési törvényben elfogadott eredeti előirányzathoz, illetve – ha a fenti törvénymódosítás az előirányzatot érintette, akkor – a törvényi módosított előirányzatokhoz képest a tényleges teljesülés miként alakult. A költségvetés teljesítési adataiként a Kincstár 2018. március 20-ai állapotú, a központi költségvetés végrehajtásáról szóló adatait használtuk fel. A költségvetési folyamatok mélyebb elemzéséhez hasznosítottuk a Nemzetgazdasági Minisztériumtól, a Miniszterelnökségtől, az Emberi Erőforrások Minisztériumától, a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumtól, a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól, az Államadósság Kezelő Központtól kapott adatokat, illetve felhasználtunk a Központi Statisztikai Hivatal és a Magyar Nemzeti Bank nyilvános adatait.

Részletes elemzés

1 A 2017. ÉVI KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁT, AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSI FOLYAMATOKAT BEFOLYÁSOLÓ MAKROGAZDASÁGI TENDENCIÁK BEMUTATÁSA, ÉRTÉKELÉSE

1.1 A 2017. évi gazdasági növekedés

A 2017. évi költségvetési törvényjavaslatban a Kormány – a 2016-2020 időszakra vonatkozó Konvergencia Programmal összhangban – 3,1%-os gazdasági növekedéssel számolt. A 2016. évre tervezett 2,5%-os gazdasági növekedéshez képest érdemben magasabb ütemet egyfelől a bruttó állóeszköz-felhalmozás tervezett 9,1%-os emelkedésére, másfelől a lakosság rendelkezésre álló jövedelmének növekedésére, annak fogyasztást élénkítő hatására alapozták. A háztartások fogyasztási kiadásának növekedését előző évi áron 3,7%-ban, a foglalkoztatottak számának emelkedését 1,7%-ban prognosztizálták. Előző évi áron az emelkedést a termékek és szolgáltatások exportjánál 6,3%-ban, importjánál 7,4%-ban becsülték. A fogyasztói árindex változását éves átlagban 0,9%-os mértékben tervezték.

A 2017-2021 közötti időszakra vonatkozó Konvergencia Program alapján a költségvetési törvény évközi módosításakor a GDP 2017-re becsült növekedését 4,1%-ra változtatták. A háztartások fogyasztását érintően az óvatossági megfontolások oldódását és a megtakarítások mérséklődését becsülték. A 2017. évi költségvetési törvényt a 2017-2021 közötti időszakra készült Konvergencia Programmal összhangban, 2017. július 1-i hatállyal módosították. A makrogazdasági előrejelzéseket és a mutatók alakulását az 1. táblázat tartalmazza.

A GDP növekedési üteme 2017-ben a 2017-2021 időszakra vonatkozó Konvergencia Programhoz viszonyítva mindössze 0,1 százalékponttal maradt el, azonban a növekedésre ható egyes makrogazdasági mutatóknál észlelhetőek voltak jelentősebb eltérések. A bruttó állóeszköz-felhalmozás 6,8 százalékponttal haladta meg a tervezett mértéket, ugyanakkor a háztartások fogyasztási kiadásainak növekedése 2,0 százalékponttal, a foglalkoztatottak számának emelkedése 0,9 százalékponttal maradt el az előrejelzéstől. A GDP alakulására így a legjelentősebb hatást a beruházások gyakorolták, de a fogyasztás bővülése is számottevő befolyással bírt. Az export növekedése 1,7 százalékponttal, míg az importé 2,9 százalékponttal haladta meg a becsült mértéket. A fogyasztói árindex a tervezettnél 0,8 százalékponttal magasabb értéket mutatott.

1. táblázat

Az egyes makrogazdasági mutatók alakulása

Megnevezés	2017. évi Kvtv. szerinti előrejelzés	Konvergencia Program 2017-2021	2017. évi tény
GDP előző évi áron (éves növekedési ütem)	3,1%	4,1%	4,0%
Fogyasztói árindex változása (éves átlag)	0,9%	1,6%	2,4%
Háztartások fogyasztási kiadásának növekedése előző évi áron	3,7%	6,1%	4,1%
Bruttó állóeszköz-felhalmozás növekedése előző évi áron	9,1%	10,2%	17,0%
Termékek és szolgáltatások exportjának növekedése előző évi áron	6,3%	5,4%	7,1%
Termékek és szolgáltatások importjának növekedése előző évi áron	7,4%	6,8%	9,7%
Foglalkoztatottak számának növekedése	1,7%	2,5%	1,6%
Bruttó bér- és keresetösszeg	6,8%	n.a.	n.a.

Forrás: A 2017-2021 időszakra szóló Konvergencia Program és a statisztikai adatok alapján ÁSZ szerkesztés

1.2 A 2017. évi GDP összetevőinek alakulása termelési és felhasználási oldalon

A **termelési oldalon** az építőipar hozzáadott értéke 32,0%-kal, az iparé 3,9%-kal, a szolgáltatásoké 3,3%-kal nőtt, a mezőgazdaságé 9,0%-kal visszaesett. A GDP bővüléséhez a termékadók és támogatások egyenlege 0,7, a szolgáltatások 1,8, az építőipar 1,0, az ipar 0,9 százalékponttal járult hozzá, a mezőgazdaság ugyanakkor 0,3 százalékponttal mérsékelte a növekedést¹. A szolgáltatások kiemelkedő hozzájárulása az élénk belső keresletnek, a turizmusnak és az ingatlanpiac felfutásának köszönhető. Az építőipar növekedése nagyrészt a fellendülő lakásépítések, valamint az uniós társfinanszírozásból megvalósuló infrastruktúra-fejlesztések együttes eredménye. Az ipari termelés növekedési ütemének háttérében többek között a végrehajtott kapacitásbővítések állnak. A mezőgazdaság főként az aszályos nyár miatt nem tudott pozitívan hozzájárulni a növekedéshez.

A **felhasználási oldalon** a háztartások tényleges fogyasztása 4,1%-kal nőtt, a közösségi fogyasztás 0,4%-kal csökkent. E két tétel eredményeként a végső fogyasztás 3,4%-kal emelkedett. A bruttó felhalmozás 15,0%-kal, ezen belül a bruttó állóeszköz-felhalmozás 17,0%-kal lett magasabb. Az export 7,1%-kal, az import 9,7%-kal bővült. A GDP növekedési ütemét a végső fogyasztás 2,4 százalékponttal, míg a bruttó felhalmozás 3,0 százalékponttal emelte. A külkereskedelmi forgalom egyenlege összességében 1,4 százalékponttal lassította a gazdasági teljesítmény bővülését, mivel az import az exportot meghaladó mértékben emelkedett. A gazdasági növekedés fő hajtóerejét a beruházások képezték, a lakásépítéseket ösztönző Otthonteremtési Programnak, az uniós forrásfelhasználás fokozatos felfutásának, valamint a nagyvállalati kapacitásbővítéseknek köszönhetően. Másfelől a fogyasztás is számottevően hozzájárult a növekedéshez, melyet a háztartások rendelkezésre álló jövedelmének dinamikus növekedése alapozott meg

Bár az áru- és szolgáltatásexport dinamikus emelkedett, emellett jelentősen erősödött a belső kereslet import vonzata az uniós forrásfelhasználás felfutásából, a beszállítói hálózatok növekvő importigényéből, valamint a háztartások lendületes fogyasztásbővüléséből adódóan.

A **külső környezet** kedvező feltételeket teremtett a GDP növekedéséhez. Ebben az is jelentős szerepet játszott, hogy az euró-zóna tíz éve nem látott gyors ütemben bővült. Ezt főként a belső kereslet (fogyasztás, beruházások) támogatta, de a nettó export is hozzájárult az élénkülő külső keresletnek köszönhetően.

1.3 A fogyasztói árindex alakulása

A **fogyasztói árak** emelkedése a dinamikus gazdasági növekedés mellett mérsékelt maradt. Az infláció 2017-ben átlagosan 2,4%-ot tett ki, ezen belül az élelmiszerek 2,8%-kal drágultak. A legnagyobb mértékben, 4,8%-kal a szeszes italok, dohányárak ára nőtt. Az infláció 2016. évhez viszonyított 2 százalékpontos növekedésének háttérében az élelmiszer- és az üzemanyagárak emelkedése, a jövedéki adó növelése, a háztartások élénkülő kereslete, valamint egyes szolgáltatásoknál a bérköltségek emelkedése állt.

1.4 A fogyasztás alakulása

A háztartások fogyasztási kiadásainak növekedését az alapozta meg, hogy a háztartások rendelkezésre álló jövedelme dinamikusan növekedett a foglalkoztatás bővülésének és a keresetek kimagasló emelkedésének hatására. A háztartásokra továbbra is a magas megtakarítási hajlandóság volt jellemző, azonban a fogyasztási célú lakossági hitelállomány bővülése az óvatossági

¹ A 0,1 százalékpontos eltérés kerekítésből adódik.

megfontolások enyhülésére utalt. A háztartások fogyasztási kiadásainak emelkedése és a közösségi fogyasztás csökkenése folytán a végső fogyasztás 3,4%-kal emelkedett.

1.5 A foglalkoztatás alakulása

A foglalkoztatottak száma a 15-74 évesek közt 2016-ról 2017-re 1,6 százalékponttal nőtt.

A foglalkoztatottság javulásában a gazdasági reálfolyamatok kedvező alakulása volt a meghatározó, nőtt a munkaerő iránti kereslet, amit kínálati oldalon a nyugdíjkorhatár folyamatos emelése, illetve a gyermekgondozási ellátás melletti munkavállalás anyagi eszközökkel történő ösztönzése erősített. Nem nőtt tovább a külföldön dolgozók száma. A fiatal korosztályok foglalkoztatási mutatóinak javulásában közrejátszott a kötelező oktatásban történő részvétel korhatárának leszállítása, valamint az, hogy a növekvő munkaerőhiány miatt a munkáltatók egyre több diák foglalkoztatására kényszerültek. Az idősebbek esetében a nyugdíjkorhatár emelése volt a döntő tényező, amely azonban a nőknél a 40 éves szolgálati idő után igényelhető nyugdíj miatt kevésbé markánsan érvényesült.

Az alkalmazásban állók száma 2017-ben 3026,9 ezer fő volt, a 2016. évihez képest 49,0 ezer fővel, 1,6%-kal, emelkedett.

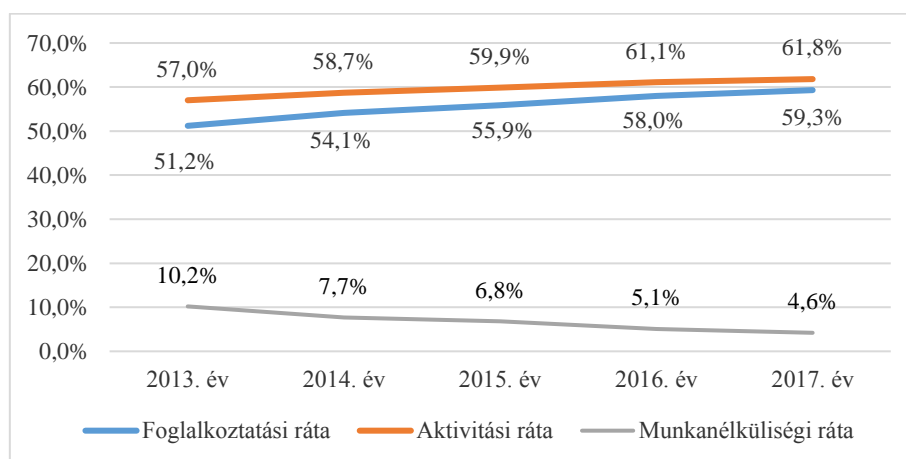
A közfoglalkoztatottak száma a 2016. decemberi 175,6 ezer főről 2017. év végére 44,6 ezer fővel, 131,0 ezer főre mérséklődött a közfoglalkoztatottak létszámának csökkentésére irányuló intézkedések, illetve a minimálbér és a közfoglalkoztatási bér közötti távolság növekedésének hatására.

A munkanélküliségi ráta a 15-74 éves korcsoportban 2016-ról 2017-re 5,1%-ról 4,6%-ra, 2017. IV. negyedévére 4,4%-ra csökkent, ezen belül a férfiaké 1,3 százalékponttal 3,8%-ra, a nőké 0,5 százalékponttal 4,6%-ra. A munkanélküliség átlagos időtartama csökkenő tendenciát mutatott, 2017-ben éves átlagban 16,4 hónapnak felelt meg. A csak rövid ideig munkanélküliek mellett továbbra is jelentős nagyságrendet képviselnek a legalább egy éve munkát keresők.

A 15-74 éves korcsoportban foglalkoztatási ráta, az aktivitási ráta és a munkanélküliségi ráta alakulását 2013 és 2017 között az 1. ábra mutatja be.

1. ábra

A foglalkoztatási ráta, az aktivitási ráta és a munkanélküliségi ráta alakulása a 15-74 éves korcsoportban 2013 és 2017 között

Forrás: KSH alapján ÁSZ szerkesztés

Az üres álláshelyek száma a 2016. IV. negyedévi 55,5 ezerről 2017. IV. negyedévére 73,2 ezerre, 31,9%-kal emelkedett, ezen belül a feldolgozóiparban 7,6 ezerrel, 49,5%-kal, az iparban 7,8 ezerrel, 48,5%-kal.

1.6 Az átlagkeresetek alakulása

A reálkereset 2017-ben a fogyasztói árak 2,4%-os emelkedése mellett 10,3%-kal nőtt, melyben a keresetek 12,9%-os növekedése játszott meghatározó szerepet. A 2017. évi növekedés jelentősen meghaladta a korábbi évek reálkereset-emelkedését. A reálkereset az előző évhez viszonyítva 2016-ban 7,4%-kal, 2015-ben 4,4%-kal, 2014-ben 3,2%-kal, 2013-ban 3,1%-kal nőtt.

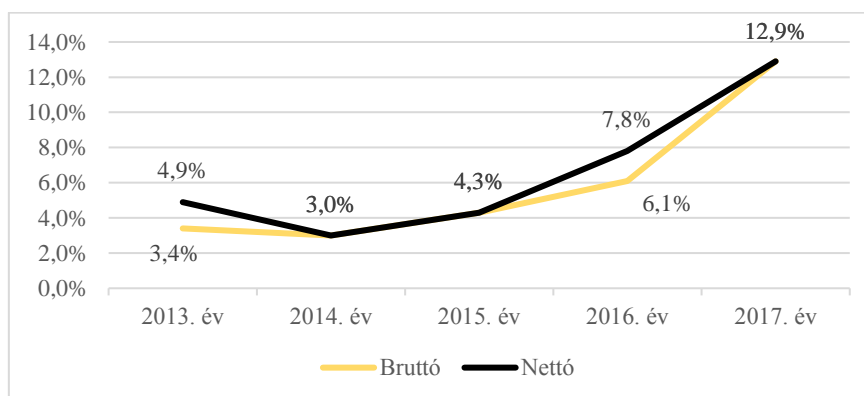
Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 2016-ról 2017-re nemzetgazdasági szinten 33 846 Ft-tal, 12,9%-kal 297,0 ezer Ft-ra emelkedett. Erre a minimálbér 14,9%-os és a garantált bérminimum 24,8%-os növelése, az emiatti bértorlódás elkerülését biztosító korrekciós intézkedések, a költségvetési szféra egyes területeit, illetve az állami közszolgáltató cégek dolgozóit érintő keresetrendezés, valamint a munkavállalókért folyó verseny éleződése volt hatással. A kötelező bérminimumok emelését a kormány a szociális partnerekkel kötött bérmegállapodásban foglaltaknak megfelelően a munkáltatókat terhelő adók 5 százalékpontos csökkentésével is segítette. A bruttó átlagkereset 2017-ben a pénzügyi, biztosítási tevékenység gazdasági ágban volt a legmagasabb (561,6 ezer Ft), a közfoglalkoztatottak jelentős részét magában foglaló humán-egészségügyi, szociális ellátás területén a legalacsonyabb (185,0 ezer Ft). A költségvetési és a nonprofit szféra egyes szervezeteinél dolgozók közül mintegy 106 ezer fő – az adóváltozások ellentételezését szolgáló, a keresetbe nem tartozó – kompenzációban részesült, ennek összege átlagosan 8700 Ft, illetve 8500 Ft volt. A közfoglalkoztatottak nélkül számított nemzetgazdasági szintű bruttó átlagkereset 310,8 ezer Ft volt.

Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete a családi adókedvezmények nélkül számítva 2017-ben 197,5 ezer Ft-ot tett ki, a 2016. évhez viszonyítva 22 507 Ft-tal, 12,9%-kal emelkedett. A növekedés mértéke megegyezett a bruttó átlagkereset emelkedésével, mert a 15,0%-os személyi jövedelemadó kulcs nem változott. A minimálbér és a garantált bérminimum emelkedése jelentősen hozzájárult az alacsony kereset jellemezte területeken dolgozók életszínvonalának javulásához. A közszférában dolgozók folytatódó keresetrendezéséből 2017-ben az egészségügyi és szociális területek dolgozói kiemelt mértékben részesültek.

A bruttó és a nettó átlagkereset változását 2013 és 2017 között a 2. ábra mutatja be.

2. ábra

A bruttó és a nettó átlagkereset változása 2013 és 2017 között

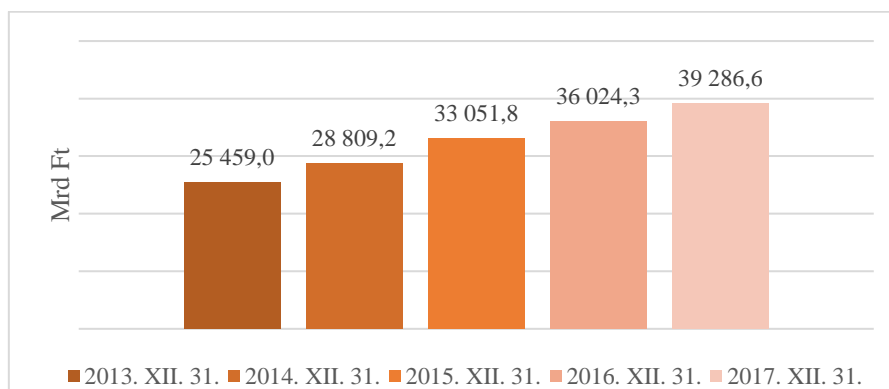

Forrás: KSH adatok alapján ÁSZ szerkesztés

1.7 A megtakarítások és a fogyasztás alakulása

A háztartások nettó pénzügyi vagyona 2016. december 31-éről 2017. december 31-ére 3262,3 Mrd Ft-tal, 9,1%-kal emelkedett a pénzügyi eszközök 3278,4 Mrd Ft-os, 9,1%-os növekedésének, valamint a kötelezettségek 16,1 Mrd Ft-os, 0,04%-os csökkenésének hatására. A háztartások nettó pénzügyi vagyonának alakulását 2013 és 2017 között a 3. ábra mutatja be.

A háztartások nettó pénzügyi vagyonának alakulása 2013 és 2017 között (Mrd Ft)

Forrás: A KSH adatok alapján ÁSZ szerkesztés

A háztartások fogyasztási kiadása 2016-ban a kapcsolódó statisztikai adatokból (magyar lakosság egy főre jutó havi átlagos kiadása 77,1 ezer Ft, háztartások száma 4 139 760 db, háztartások átlagos létszáma 2,3 fő) számítva éves szinten összesen 8809,2 Mrd Ft-ot, 2017-ben a 4,1%-os emelkedést figyelembe véve 9170,4 Mrd Ft-ot tett ki. A háztartások nettó pénzügyi vagyonának 3262,3 Mrd Ft-os emelkedése a fogyasztás számított 361,2 Mrd Ft-os bővülésének a kilencszerese volt. A háztartások hitelállománya 2017-ben az év eleji 7131,6 Mrd Ft-ról 7141,4 Mrd Ft-ra nőtt.

1.8 A beruházások alakulása

A bruttó állóeszköz-felhalmozás 2016-hoz képest 17,0%-kal emelkedett, melyre három fő tényező volt hatással. Egyfelől a vállalati fejlesztéseket érdemen támogatta a 2016-ban megkötött adó- és bérmegeállapodás keretében a társasági adó kulcsának egységesen 9,0%-ra történő csökkentése. Másfelől a háztartások beruházási aktivitása a Családi Otthonteremtési Kedvezmény által biztosított támogatások eredményeként számottevően élénkült. Harmadsorban a 2014-2010-as uniós forrásokhoz kapcsolódó, illetve a hazai forrásokból megvalósuló fejlesztések fel-futása is fontos szerepet játszott a bővülésben.

2 A KÖZPONTI ALRENDSZER EGYENLEGÉNEK ALAKULÁSA

2.1 A pénzforgalmi hiány alakulása

A 2017. évi Kvtv. az államháztartás központi alrendszerének 2017. évi pénzforgalmi hiányát 1166,4 Mrd Ft-ban állapította meg, a központi költségvetés -1200,9 Mrd Ft-os, az ELKA +34,5 Mrd Ft-os és a TB Alapok nullszaldós egyenlegeként. A tervezett pénzforgalmi hiány a GDP 3,1%-a volt. A 2017. évi Kvtv. módosítása az államháztartás központi alrendszerének 2017. évi hiányát nem módosította.

Az államháztartás központi alrendszerének **2017. évi pénzforgalmi hiánya** az előzetes adatok alapján **a 2017. évre tervezett hiányt 807,5 Mrd Ft-tal meghaladta** és a 2017. évi előirányzat 169,2%-ában teljesült. Az államháztartás központi alrendszerének pénzforgalmi hiánya **2017. év végén 1973,9 Mrd Ft-ot tett ki**, amely a központi költségvetés, 1904,2 Mrd Ft-os, a TB Alapok 142,2 Mrd Ft-os negatív egyenlegéből és az ELKA 72,5 Mrd Ft-os pozitív egyenlegéből adódott. A TB Alapok hiánya a Nyugdíjbiztosítási Alap 4,8 Mrd Ft-os és az Egészségbiztosítási Alap 137,4 Mrd Ft-os negatív egyenlegéből keletkezett.

A hiány növekedése a kiadásoknak a bevételeknél nagyobb mértékű bővüléséből adódott (ennek okait lásd részletesen a 2. táblázat alatt). A pénzforgalmi hiány alakulását alapvetően az uniós támogatásokhoz kapcsolódóan az év során teljesülő 1015,2 Mrd Ft-os bevételek és

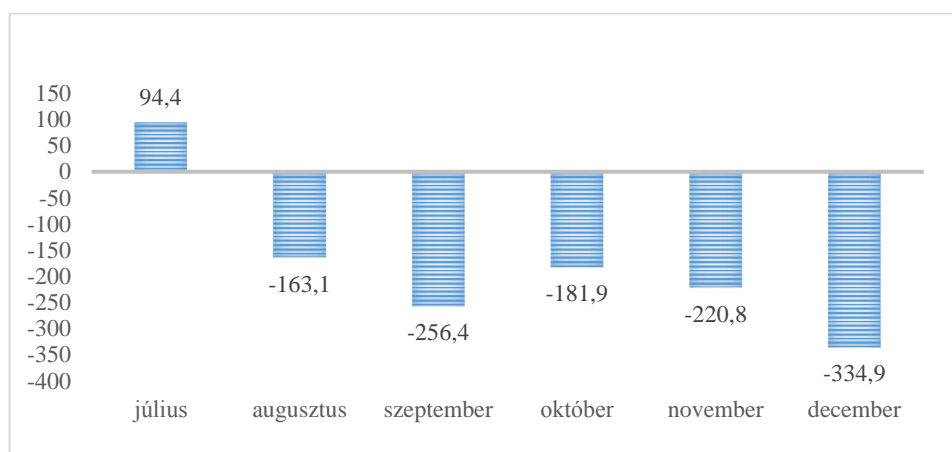
2555,3 Mrd Ft-os kiadások teljesülése is befolyásolta (lásd az uniós támogatásokról szóló fejezetben).

Az államháztartás központi alrendszere pénzforgalmi hiányának 46,2%-a (911,2 Mrd Ft) a 2017. I. félévben, 53,8%-a (1062,7 Mrd Ft) a II. félévben keletkezett és jellemzően a központi költségvetés – ezen belül is a költségvetési szervek és az uniós projektekhez kapcsolódó fejezeti kezelésű előirányzatok – kiadásainak növekedéséből adódott.

A 2017. II. félévi 1062,7 Mrd Ft-os hiány alakulását, adatait havi bontásban a 4. ábra szemlélteti.

4. ábra

A 2017. II. félévi pénzforgalmi hiány havi alakulása (Mrd Ft)

Forrás: NGM havi adatszolgáltatás alapján ÁSZ szerkesztés

A 2017. évi előzetes adatok alapján a **központi alrendszer** 19 133,6 Mrd Ft-os **bevételei** 1 265,9 Mrd Ft-tal, 7,0%-kal magasabb összegben teljesültek a 2017. évi módosított előirányzathoz képest, amit a költségvetésen belüli átcsoportosítások és átutalások magyaráznak, tényleges bevétel- és kiadás növekedéssel ezek a műveletek nem jártak.

A **központi alrendszer** 21 107,5 Mrd Ft-os **kiadásai** a 2017. évi módosított előirányzathoz képest 2 073,4 Mrd Ft-tal, 10,9%-kal magasabb összegben teljesültek. A kiadások túlteljesülését a fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásainak, illetve a költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok hazai kiadásainak előző évhez viszonyított növekedése okozta. (A költségvetésbe érkező uniós bevételek nagyságrendje az uniós kifizetésektől lényegesen – 1 540,1 Mrd Ft-tal – elmaradt, annak mindössze 39,7%-át tette ki. A tervezett, de be nem folyt EU-s bevételeket a túlteljesült kiadások fedezetének biztosítása érdekében a központi költségvetés a támogatási előirányzat 750,3 Mrd Ft-os megemelésével finanszírozta, amelyből 530,0 Mrd Ft a megelőlegezett EU forrás összege.)

Az államháztartás központi alrendszere egyenlegének alakulását a 2017. évi költségvetési törvény és a 2017. évi teljesítési adatok alapján a 2. táblázat szemlélteti.

Az államháztartás központi alrendszere főbb pénzforgalmi adatainak alakulása a 2017. évi költségvetési törvény és a 2017. évi előzetes adatok alapján

	2017. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2017. évi törvényi módosított előirányzat Mrd Ft	2017. év előzetes tény Mrd Ft	Eltérés a módosított előirányzathoz képest Mrd Ft	2017. év teljesítés/ 2017. évi törvényi módosított előirányzat, %
Központi költségvetés:					
Bevétel	11 603,8	11 962,8	13 087,4	1 124,6	109,4
Kiadás	12 807,8	13 163,7	14 991,6	1 827,9	113,9
Központi költségvetés egyenlege	-1 204,0	-1 200,9	-1 904,2	-703,3	158,6
Elkülönített állami pénzalapok:					
Bevétel	649,6	651,5	720,0	68,5	110,5
Kiadás	612,0	617,0	647,5	30,5	104,9
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	37,6	34,5	72,5	38,0	210,1
Társadalombiztosítási Alapok:					
Bevétel	5 177,9	5 253,4	5 326,2		101,4
Kiadás	5 177,9	5 253,4	5 468,4		104,1
Társadalombiztosítási Alapok egyenlege	0,0	0,0	-142,2	-142,2	-
Központi alrendszer összesen:					
Bevétel	17 431,3	17 867,7	19 133,6	1 265,9	107,1
Kiadás	18 597,7	19 034,1	21 107,5	2 073,4	110,9
Központi alrendszer egyenlege	-1 166,4	-1 166,4	-1 973,9	-807,5	169,2

Forrás: NGM adatai alapján ÁSZ szerkesztés

A központi alrendszer éves pénzforgalmi hiányadatai és összetevői alapján a 2017. évi költségvetési törvényben meghatározott 1 166,4 Mrd Ft-os, 3,1%-os pénzforgalmi szemléletű hiány nem teljesült, a hiány az előzetes adatok alapján – 38 183,3 Mrd Ft-os GDP-vel számolva – a GDP 5,2%-a lett.

2.2 Az uniós módszertan szerint számított hiány alakulása

A 2018. március 29-ei EDP jelentés és a KSH 2018. április 23-ai Statisztikai tükör kiadványa szerint a kormányzati szektor hiánya 2017. évben a nemzeti számlák előzetes adatai alapján 746,3 Mrd Ft, a GDP 2,0%-a volt. Az ESA2010 módszertani előírásai alapján összeállított adatok szerint a kormányzati szektor bevétele 17 008,4 Mrd Ft, kiadása 17 754,7 Mrd Ft volt. A 2016. évhez képest a bevételek 7,0%-kal, a kiadások 7,7%-kal növekedtek. Az uniós módszertan szerint számított hiány mértéke 2,0 % lett, a 2017. évre tervezett 2,4% helyett és alatta maradt a Gst. 3/A. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott 3%-nak.

3 AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS, EZEN BELÜL A KÖZPONTI ALRENDSZER ADÓSSÁGÁNAK ALAKULÁSA

Az államadósság összetételét befolyásoló tényezők közül a hazai módszertan szerint – a legjelentősebb nagyságrenddel bíró elem – a központi költségvetés adósságának, illetve az uniós módszertan szerinti adósság alakulására vonatkozóan rendelkezünk adatokkal. A 2017. évi előzetes adatok alapján a kormányzati szektor Gst. szerinti adóssága a 3. táblázat szerint alakult.

Alrendszerek adóssága a 2017. évi Kvtv. tervárfolyamán számolva

	Előzetes tény			
	2016. évi tény Mrd Ft	2017. évi előzetes tény Mrd Ft	2016. évi tény a GDP %- ában	2017. évi előzetes tény a GDP %- ában
Központi alrendszer korrigált adóssága	25 145,0	27 064,5	71,0	70,9
Önkormányzati alrendszer	42,5	79,2	0,1	0,2
Kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek	1 386,6	1 428,7	3,9	3,7
Konzolidált, Gst. szerint korrigált államadósság	26 177,4	28 017,9	73,9	73,4
GDP	35 420,3	38 183,3		

Forrás: NGM adatszolgáltatás (2018.04.11.) alapján ÁSZ szerkesztés

A **2017. évi Kvtv. az államháztartás 2017. december 31-re tervezett bruttó adósságát** 26 936,3 Mrd Ft-ban, az államadósság-mutató számlálójának a Gst. 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint számított **(konzolidált) adósság várható értékét** 26 820,6 Mrd Ft-ban, az államadósság-mutató mértékét a 2017. év végére 71,9%-ban **rögzítette. A 2017. évben** az alrendszerek Gst. szerinti korrigált adóssága – az NGM 2018. április 11-ei adatszolgáltatása alapján – 28 017,9 Mrd Ft, a bruttó hazai termék előzetes összege 38 183,3 Mrd Ft, így az államadósság-mutató 2017. évi mértéke 73,4%-ta teljesül, amely a 2016. évi államadósság-mutató 73,9%-os mértékéhez képest 0,5 százalékponttal alacsonyabb². Mindezek alapján az államadósság-szabály teljesült 2017-ben.

2017. év végére a központi költségvetés nominális adóssága a 2016. év végi 25 430,1 Mrd Ft-ról 1 316,1 Mrd Ft-tal (5,2%-kal), 26 746,2 Mrd Ft-ra növekedett, azonban a 2017. évi Kvtv.-ben összességében meghatározott, a költségvetési év utolsó napjára tervezett értékétől 0,7%-kal, 190,1 Mrd Ft-tal alacsonyabb értékben teljesült.

A teljes éves nettó finanszírozási igény 528,5 Mrd Ft-tal haladta meg a 2017. év elején tervezett értékeket. Növelte a finanszírozási igényt, hogy az európai uniós transzferek egyenlege -270,0 Mrd Ft lett 2017. év végén, jelentősen csökkentette azonban a KESZ-re utalt előlegek összege (337,0 Mrd Ft).

A 2017. év elején tervezett (a Kvtv.-hez képest módosított) **teljes nettó adósságkibocsátás** 1405,0 Mrd Ft volt, a tényleges kibocsátás 1855,0 Mrd Ft értékben alakult. Ebből a nettó forint kibocsátás 2314,0 Mrd Ft-ot ért el, ami a tervezettet 543,0 Mrd Ft-tal haladta meg. A nettó devizakibocsátás 93,0 Mrd Ft-tal maradt el a tervektől, így a teljes nettó kibocsátás 449,0 Mrd Ft-tal haladta meg a decemberi tervekben szereplő összeget.

A központi költségvetés forintadóssága a 2016. év végi 18 430,9 Mrd Ft-hoz képest a 2017. év végére 2 258,5 Mrd Ft-tal növekedett és 20 689,4 Mrd Ft-ot ért el. A forintadósság részaránya a 2017. év végére elérte a teljes államadósság 77,4%-át. Ez az arány a 2016. év végén

² A 2016. évi zárszámadásról szóló törvény az NGM adatszolgáltatásától eltérő adatokat tartalmaz. Az államadósság-mutató mértéke a 3. § (2) bekezdés alapján 2016. december 31-én 72,3% volt. (A korrigált államadósság értéke 25 620,7 Mrd Ft a törvényben.) A különbség abból adódik, hogy a törvényben 2016-os, az NGM kimutatásában pedig 2017-es deviza-árfolyammal számoltak.

72,5%, a 2017. I. félév végén 74,5% volt. A forintadósság részarányának növekedése, a devizában fennálló adósság mérséklődése összhangban volt a kormány 2017-2021. évekre szóló konvergencia programjában, az államadósság devizahányadának csökkentésére, a lejáró adósság forint-kötvényekkel való finanszírozására kitűzött céllal.

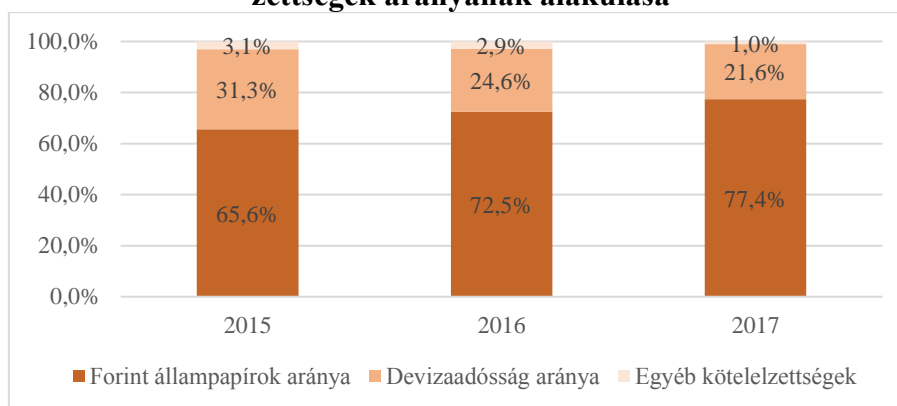
A forintadósságon belül a legjelentősebb nagyságrendi változás a lakossági állampapírok esetében következett be. A 2017. év végén a lakossági állampapírok állománya 6 802,9 Mrd Ft-ot tett ki, ami a 2016. év végi állományt 1 735,0 Mrd Ft-tal haladta meg. A lakossági állampapírok aránya az összesített államadósságon belül a 2016. év végi 19,9%-ról 5,5 százalékponttal, 25,4%-ra nőtt, míg az államkötvények aránya 1,5 százalékponttal, 45,5%-ról 44,0%-ra csökkent.

A központi költségvetés devizaadóssága 2017. év végére a 2016. év végi adatokhoz képest 474,0 Mrd Ft-tal, 5782,5 Mrd Ft-ra csökkent. A devizaadósság összesített államadósságon belüli aránya 3 százalékponttal csökkent 24,6%-ról 21,6%-ra. A devizahitelek arányának csökkenésével a központi költségvetés devizakitettsége tovább csökkent.

Az egyéb kötelezettségek értéke a 2016. és 2017. év vége között 468,4 Mrd Ft-tal, az összesített államadósságon belüli aránya 1,9 százalékponttal, 2,9%-ról 1,0%-ra csökkent. A forintadósság, a devizaadósság és az egyéb kötelezettségek arányának alakulását a központi költségvetés összes adósságán belül az 5. ábra mutatja be.

5. ábra

A központi költségvetés adósságán belül a forint-, a devizaadósság és az egyéb kötelezettségek arányának alakulása

Forrás: ÁKK Zrt. adatai alapján ÁSZ szerkesztés

A kormányzati szektor uniós módszertan szerint számított adóssága – az EDP jelentés alapján – 2017. végén 28 095,70 Mrd Ft volt, a GDP 73,6%-a. Az Eximbank adósságát is figyelembe véve az uniós módszertan szerint számolt maastrichti adósság az előzetes adatok alapján 76,0%-ról 74,5%-ra csökkent.

4 A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEINEK ALAKULÁSA

A közvetlen bevételek az XLII. A költségvetési közvetlen bevételei és kiadásai fejezetben kerültek megtervezésre és elszámolásra. A 8660,5 Mrd Ft eredeti előirányzatot 2017-ben 8869,9 Mrd Ft-ra módosították. 2017-ben a legnagyobb összegű előirányzat-módosítás a társasági adót (-127,8 Mrd Ft, -17,4%) és a személyi jövedelemadót (+116,0 Mrd Ft, +6,5%) érintette.

A 2017-től bevezetett adóváltozások a gazdaság fehéritését, a gazdasági növekedés elősegítését, a családok támogatását, a gyermekvállalás ösztönzését, a hitelezés élénkítését célozták.

A társasági adó adókulcsa 2017-től a korábbi 10,0%-os, illetve 19,0%-os mértékhez képest egységesen 9,0%-ra csökkent. Az **általános forgalmi adó** kulcsát a Kormány 2016-tól a sertéshús, 2017-től továbbá a tej, tojás és baromfi termékeket érintően az általános 27,0%-ról 5,0%-ra csökkentette. Az éttermi szolgáltatások és az internet-hozzáférés adókulcsa 2017-től 18,0%-ra mérséklődött. A Kormány célkitűzésében szerepelt továbbá az online pénztárgépek kötelező használata II. üteméhez, a bankkártya elfogadóhelyek számának növeléséhez, valamint az elektronikus számlarendszer bevezetéséhez kapcsolódóan a további gazdaságfehérítés elősegítése. A kétgyermekes családok **családi adókedvezménye** 2017-től havi 5000 Ft-tal emelkedett, valamint tovább bővült a kedvezményre jogosultak köre. A családi pótlékra saját jogán jogosult gyermekre tekintettel a családi kedvezményt nem csak a gyermek és a vele közös háztartásban élő hozzátartozói közül egyikük, hanem a vele közös háztartásban élő, a gyermek szülőjének hozzátartozója is igénybe vehette. A hitelezés élénkítése érdekében 2017-től változott a **pénzügyi szervezetek különadójának** szabályozása és megszűnt a hitelintézeti járadék. A pénzügyi szervezetek különadója esetében az adóalap 2017-től kezdődően a 2009. évi helyett az adóévet megelőző második évi éves beszámoló adataiból számított módosított mérlegfőösszeg lett.

4.1 A vállalkozások költségvetési befizetései

A **Vállalkozások költségvetési befizetései** címen – amit a 4. táblázat szemléltet – 2017-ben a legjelentősebb összeget a társasági adó képviselte.

4. táblázat

A Vállalkozások költségvetési befizetései cím egyes bevételeinek alakulása

Előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2017. évi módosított előirányzat Mrd Ft	2017. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés a mód. előirányzathoz képest Mrd Ft
Vállalkozások költségvetési befizetései összesen	1622,4	1577,6	1563,7	-13,9
<i>Ebből:</i>				
Társasági adó	734,7	606,9	624,9	18,0
Pénzügyi szervezetek különadója	66,5	66,5	64,0	-2,5
Cégautóadó	27,6	33,6	33,3	-0,3
Egyszerűsített vállalkozói adó	80,6	75,6	63,6	-12,0
Bányajáradék	30,0	35,0	28,8	-6,2
Játékadó	30,8	30,8	27,5	-3,3
Energiaellátók jövedelemadója	55,5	55,5	53,1	-2,4
Rehabilitációs hozzájárulás	66,5	80,0	80,9	0,9
Kisadózók tételes adója	75,5	94,5	98,2	3,7
Kisvállalati adó	13,5	23,5	22,4	-1,1

Forrás: 2017. évi Kvtv., Kincstár: a központi kormányzat előzetes mérlege, ÁSZ szerkesztés

A társasági adó növekedéséhez hozzájárult, hogy 2017-ben befizetésre került egy előre nem látható, 12,3 Mrd Ft összegű, előző éveket érintő megállapításhoz kötődő tétel, valamint hogy a gazdasági folyamatok a vártnál kedvezőbben alakultak.

Az egyszerűsített vállalkozói adó tényleges teljesülése tervtől való elmaradásának hátterében az áll, hogy az egyszerűsített vállalkozói adóról a kisvállalati adóra és a kisadózók tételes adójára áttérők létszáma meghaladta az előzetes várakozásokat (2016. december végén az adóalanyok száma 31 670 fő volt, 2017. december végén pedig 25 072.)

A kisadózók tételes adójának 2017. évi költségvetés tervezése során a 2016. évi előirányzat-hoz viszonyítva növekedéssel számoltak az adónemet választók számának várható bővülésére tekintettel. A felülteljesülés abból adódott, hogy az adónemet választók létszáma meghaladta az előzetes várakozásokat. A kisadózók tételes adója adóalanyainak száma 2016. december 31-éről 2017. december 31-ére 38,8%-kal, több mint 213 ezer főre emelkedett.

4.2 A fogyasztáshoz kapcsolt adók

A **Fogyasztáshoz kapcsolt adók** meghatározó hányadát az általános forgalmi adó tette ki, emellett a jövedéki adóból is jelentős bevétel származott, amit az 5. táblázat mutat be részletelesen.

Az **általános forgalmi adó** előirányzat-módosítására nem került sor. Az 5. táblázatban szereplő 16,7 Mrd Ft-os alulteljesülés hátterében több tényező áll. Egyfelől az adókulcs-csökkentések a költségvetési bevételekre a vártnál magasabb hatást gyakoroltak, másfelől 2017-ben az előző évhez képest a befizetések 10,6%-kal, míg a kiutalások 15,5%-kal emelkedtek. A magasabb kiutalásokat az adózói minősítéshez köthető kiutalási határidők változása idézte elő, illetve az, hogy a magasabb befizetéseket magasabb kiutalások követték.

A **jövedéki adóból** származó 2017. évi bevételek 91,0%-át az üzemanyagok jövedéki adója (63,2%) és a dohánygyártmányok jövedéki adója (27,8%) tette ki. Az üzemanyagok jövedéki adójának teljesülésére az üzemanyagok forgalmának növekedése mellett az I. negyedévben érvényes magasabb adómértékek voltak hatással. A dohánygyártmányok utáni bevételek csökkenésének hátterében a jogszabályváltozásra adott piaci reakciók állnak. Az egyéb termékeknél a bevételek alakulását jelentősen befolyásolta a népegészségügyi termékadót érintő törvényi változások miatti készletezési hatás. A bevétel elmaradást indokolja az is, hogy jövedéki adó előirányzatának év közben történt emelése nagyobb mértékű volt a tervezett többletfogyasztás által okozott kedvező hatásnál.

5. táblázat

A Fogyasztáshoz kapcsolt adók cím egyes bevételeinek alakulása

Előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2017. évi módosított előirányzat Mrd Ft	2017. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés a mód. előirányzathoz képest Mrd Ft
Fogyasztáshoz kapcsolt adók összesen	4891,3	4929,2	4878,9	-50,3
<i>Ebből:</i>				
Általános forgalmi adó	3542,0	3542,0	3525,3	-16,7
Jövedéki adó	1034,5	1068,5	1022,1	-46,4
Regisztrációs adó	23,2	24,4	25,0	0,6
Távközlési adó	54,4	54,4	53,6	-0,8
Pénzügyi tranzakciós illeték	205,7	205,7	217,3	11,6
Biztosítási adó	31,5	34,2	35,7	1,5

Forrás: 2017. évi Kvtv., Kincstár: a központi kormányzat előzetes mérlege, ÁSZ szerkesztés

4.3 A lakosság költségvetési befizetései

A lakosság költségvetési befizetései közül - amelyeket a 6. táblázat részletez - a legnagyobb részt a személyi jövedelemadó és a lakossági illetékek teszik ki.

A **személyi jövedelemadó** előirányzatot év közben megemelték a kedvező gazdasági folyamatokra, a magasabb bérkiáramlások miatti befizetés-növekedésekre, illetve a meghozott foglal-

koztáspolitikai intézkedésekre tekintettel. Az szja adóbevételek emelkedését a magasabb bériáramlás miatti befizetés növekedések, valamint a meghozott gazdaságfehérítő és foglalkoztatáspolitikai intézkedések alapozták meg.

A **lakossági illetékek** előirányzat tervezése során az ingatlanpiac erőteljes bővüléséből adódó hatással számoltak. A módosított előirányzat alulteljesülésének nagyobb részben az volt az oka, hogy az ingatlanpiac felfutása nem volt olyan nagymértékű, mint amennyivel az előirányzat évközi módosításakor kalkuláltak, továbbá egyes illetékek az adminisztratív terhek csökkentése érdekében az illetékekről szóló törvény 2017-ben évközben történt módosításával megszűntek.

6. táblázat

A Lakosság költségvetési befizetései cím egyes bevételeinek alakulása

Előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2017. évi módosított Mrd Ft	2017. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés a mód. előirányzathoz képest Mrd Ft
Lakosság költségvetési befizetései összesen	2000,1	2139,1	2147,3	8,2
<i>Ebből:</i>				
Személyi jövedelemadó	1792,5	1908,5	1920,0	11,5
Egyéb lakossági adók	8,0	8,0	6,9	-1,1
Lakossági illetékek	155,2	178,2	173,6	-4,6
Gépjármű adó	43,5	43,5	45,8	2,3

Forrás: 2017. évi Kvtv., Kincstár: a központi kormányzat előzetes mérlege, ÁSZ szerkesztés

4.4 Egyéb költségvetési bevételek

Az **Egyéb költségvetési bevételek** címen a vegyes bevételek és a központosított bevételek előirányzatait tervezték meg. A központosított bevételekből – amelyet a 7. táblázat mutat be – a **termékdíjak** tervezésénél a pozitív bázishatást és a GDP növekedését, a megtett úttal arányos útdíjnál a bevezetés óta folyamatosan növekvő tény bevételi adatokat és a gazdasági aktivitás növekedését vették figyelembe.

7. táblázat

Az Egyéb költségvetési bevételek cím egyes bevételeinek alakulása

Előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2017. évi módosított előirányzat Mrd Ft	2017. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés a mód. ei.-hoz képest Mrd Ft
Egyéb költségvetési bevételek összesen	337,3	368,8	413,8	45,0
<i>Ebből:</i>				
2. alcím: Központosított bevételek	329,4	360,9	378,3	17,4
Bírságbevételek	24,0	26,1	23,6	-2,5
Termékdíjak	69,0	73,5	79,8	6,3
Egyéb központosított bevételek	15,5	18,1	22,8	4,7
Megtett úttal arányos útdíj	154,5	169,9	173,6	3,7

Forrás: 2017. évi Kvtv., Kincstár: a központi kormányzat előzetes mérlege, ÁSZ szerkesztés

4.5 Költségvetési befizetések

A **Költségvetési befizetések** címen 2017-ben az államháztartás alrendszeréből származó befizetések döntő részét a központi költségvetési szervek és a helyi önkormányzatok teljesítették. (lásd 8. táblázat)

A központi költségvetési szervek befizetése előirányzaton a költségvetési törvényben meghatározott, jellemzően saját bevételből gazdálkodó intézmények által teljesítendő fizetési kötelezettségek, valamint az egyes központi hivatalok és minisztériumi háttérintézmények racionalizálása során végrehajtandó, a személyi juttatásokra és járulékokra vetülő 20%-os befizetési kötelezettség került megtervezésre.

2017-ben folytatódott a központi hivatalok és a költségvetési szervek háttérintézmények számának csökkentése. A megszűnő központi költségvetési szervek hatósági feladat- és hatásköreinek jelentős része a közigazgatási szervezetrendszer területi és helyi szintjeire, illetve a járási hivatalokhoz, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalokhoz került. Az érintett szervezeteknek húszszázalékos bértömeg-csökkentést kellett végrehajtaniuk.

8. táblázat

A Költségvetési befizetések cím bevételeinek alakulása

Előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2017. évi módosított előirányzat Mrd Ft	2017. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés a mód. előirányzathoz képest Mrd Ft
Költségvetési befizetések összesen	96,0	117,4	109,1	-8,3
Központi költségvetési szervek	57,3	60,7	42,9	-17,8
Önkormányzatok befizetései	0,0	0,0	9,8	9,8
Köznevelési int. műk. kapcs. önk.befiz.	0,3	0,3	0,0	-0,3
Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap befizetése	17,0	17,0	17,0	0,0
Önkormányzati szolidaritási hozzájárulás	21,3	26,6	26,6	0,0
Nyugdíjbiztosítási Alap befizetése	0,0	12,8	12,8	0,0

Forrás: 2017. évi Kvtv. Kincstár előzetes adatai alapján ÁSZ szerkesztés

5 A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A XLII. fejezet 29. cím 1. alcím **Egyéb lakásépítési támogatások** előirányzata ún. felülről nyitott előirányzat. Az előirányzathoz finanszírozza a költségvetés a lakáscélú állami támogatásokat, többek között a Családi Otthontermelési Kedvezményt (CSOK), az adó-visszatérítési támogatást, az otthonteremtési kamattámogatást, továbbá a lakás-előtakarékossági formák állami támogatását is. A tervezéskor a CSOK és az adó visszatérítési támogatás felfutásával, valamint a Nemzeti Otthontermelési Közösségek (NOK) létrehozásával és a lakás-takarékpénztári támogatások bővülésével számoltak.

A lakáspiaci folyamatok egyik legfontosabb ösztönzője a 2016-ban kihirdetett családi otthonteremtési kedvezmény. A 2016. év tapasztalatai alapján a kedvezmény nyújtásának feltételeit 2016. szeptember 15-től módosította a Kormány, amelynek egyes elemei 2017. január 1-jével léptek hatályba, így a támogatást még szélesebb körben és kedvezőbb feltételekkel vehették igénybe az arra jogosultak. A 2016. évi 148,5 Mrd Ft-os teljesítéshez viszonyítva a 2017. évi 184,7 Mrd Ft-os teljesítés jelentős, közel 25%-os növekedést mutat, amelynek oka a lakástakarékpénztári megtakarítások és a CSOK-ot igénybevevők számának (kb. 50%-os) növekedése volt.

A CSOK és az adó-visszatérítési támogatás alakulását a 9. táblázat mutatja be.

A CSOK támogatások és kifizetések alakulása a 2016-2017. években

CSOK támogatások száma (db)		CSOK összege (Mrd Ft)	
		terv	teljesítés
2016	20.751	50,0	51,3
2017	29.477*	94,9	92,3

* az előzetes adatok alapján a 2017. év során összesen 31 037 db CSOK kérelmet fogadtak be, és összesen 29 477 db szerződést kötöttek

Forrás: NGM előzetes adatai alapján, ÁSZ számítás és szerkesztés

A XLII. fejezet 31. cím **Szociálpolitikai menetdíj támogatás** előirányzata ellentételezi az állam a közúti és a vasúti személyszállító társaságok számára az állam által a személyszállítási közszolgáltatások keretei között biztosított egyes utazási kedvezmények igénybevételével megvalósuló utazások miatti árbevétel-elmaradást. A szociálpolitikai menetdíj támogatásra az eredeti előirányzat 90,9%-a, 94,5 Mrd Ft került kifizetésre a 2017. évben. A fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításokról szóló 2029/2017. (XII. 27.) Korm. határozat a Szociálpolitikai menetdíj támogatás előirányzatát 10,2 Mrd Ft-tal csökkentve 93,8 Mrd Ft-ra módosította, az előirányzat 100,8%-ra (+0,7 Mrd Ft) teljesült a 2017. évben.

Az állam által vállalt kezesség és garancia érvényesítése

A XLII. fejezetben 33. címen megjelenő Állam által vállalt kezesség és viszontgarancia érvényesítésére előirányzat tervezett 20,9 Mrd Ft előirányzat terhére 17,9 Mrd Ft kifizetés történt a 2017. évben, amely az előirányzat 85,5%-át tette ki. A csökkenés oka a hitelezők terheinek csökkenése, a gazdaság élénkülése volt, amely tényezők együttesen a fizetőképesség javulását segítették elő.

6 NEMZETI CSALÁD- ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI ALAP

A XX. fejezet 21. cím 1. alcímen a **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap (NCSSZA)** előirányzataihoz nem kapcsolódott év közben Országgyűlés általi előirányzat módosítás. Az NCSSZA előirányzatai együttesen a tervezett szint alatt teljesültek. Az egyes előirányzatok teljesítési adatait az 10. táblázat mutatja be.

10. táblázat

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásainak alakulása

Előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat. Mrd Ft	2017. évi módosított előirányzat Mrd Ft	2017. VI-XII. havi telj. Mrd Ft	2017. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés a mód. előirányzathoz képest Mrd Ft
Családi támogatások	413,9	413,9	198,7	407,0	-6,9
Korhatár alatti ellátások	95,9	95,9	47,7	94,7	-1,2
Jövedelem pótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	124,0	124,0	59,7	124,6	0,6
Különféle jogcímen adott térítések	23,6	23,6	15,0	26,8	3,2
Összesen	657,4	657,4	321,1	653,1	-4,3

Forrás: NGM, Kincstár előzetes adatai alapján ÁSZ szerkesztés

A **családi támogatások** kiadásai elmaradásának oka a tervtől, hogy a támogatási rendszerbe belépők számának folyamatos növekedése nem tudta kompenzálni a korábbi évek kedvezőtlen folyamatai következtében kilépők száma miatti létszámkiesést. A családi támogatásokon belül a családi pótlékra 314,4 Mrd Ft kifizetése történt meg.

A **korhatár alatti ellátások előirányzat** teljesülésének csökkenését az magyarázza, hogy az ellátottak egy része a nyugdíjkorhatár elérése miatt teljes jogú öregségi nyugdíjra lett jogosult, ami az ellátásra jogosultak számának a tervezettnél nagyobb mértékű mérséklődését eredményezte.

A **különbéle jogcímen adott térítések** előirányzat biztosítja a közgyógyellátás, az egészségügyi feladatok ellátásával kapcsolatos hozzájárulás és a folyósított ellátások utáni térítés finanszírozását. A 2017. évben a teljesítés eltérésének oka a tervezettől, hogy a közgyógyellátásra kifizetett összeg nőtt.

7 A KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZETEK TARTALÉKAINAK FELHASZNÁLÁSA

A fejezetek eredeti előirányzatként összesen 41,4 Mrd Ft-ot terveztek be fejezeti általános tartalék (7,9 Mrd Ft) és stabilitási tartalék (33,5 Mrd Ft) címén, mely tartalékokat az év folyamán teljes körűen felhasználták.

A stabilitási tartalékok felhasználásáról a kormány határozatokban döntött. A kormányhatározatok szerint a stabilitási tartalékok a fejezetek, intézményeik működési kiadásaira, továbbá fejezeti kezelésű előirányzataik növelésére került felhasználásra (pl. rendőrség, vízügyi igazgatóságok, kiemelt sportlétesítmények fejlesztései, munkaerő-piaci és képzési feladatok, versenysport támogatása stb.).

8 AZ ADÓSSÁGSZOLGÁLATTAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK

Az adósságszolgálattal kapcsolatos bruttó pénzforgalmi kamatkidadások 2017. évre előirányzott összege 955,1 Mrd Ft, a módosított előirányzott összege 901,3 Mrd Ft volt, mely 2017. év végére 1 091,2 Mrd Ft összegben, a módosított előirányzat 121,1%-ában teljesült. A bruttó pénzforgalmi kamatbevételek 2017. évi előirányzott összege 42,7 Mrd Ft volt, amely a 2017. év végére 104,3 Mrd Ft összegben, 243,7%-ban teljesült.

A kamategyenleg alakulását a 2017. évi módosított és előzetes teljesítési adatok alapján a 11. sz. táblázat mutatja be.

11. táblázat

A kamategyenleg alakulása (mrd Ft)

	2017. eredeti	2017. módosított	2017. előzetes tény	Eltérés a mód. ei.-hoz képest Mrd Ft
Kamatbevételek összesen	42,7	42,7	104,3	61,6
Forint	42,0	42,0	105,7	63,7
Deviza	0,7	0,7	-1,4	-2,1
Kamatkiadások összesen	955,1	901,3	1 091,2	189,9
Forint	722,2	670,4	839,0	168,6
Deviza	232,9	230,9	252,2	21,3
Kamategyenleg	-912,4	-858,6	-986,9	-128,3

Forrás: NGM előzetes adatai alapján ÁSZ szerkesztés

Az adósságszolgálattal kapcsolatos kamatbevételek és kiadások egyenlegeként a 2017. év végére adódó 986,9 Mrd Ft összegű nettó kamatkidadás 128,3 Mrd Ft-tal magasabb a 2017. évre

tervezett kamategyenleghez képest. A túlteljesítés elsődleges oka az, hogy az ÁKK Zrt. a tervezettnél nagyobb összegben vásárolt vissza forint államkötvényeket a piacról, aminek pénzforgalmi kamathatása 54,0 Mrd Ft volt. Emellett az ÁKK Zrt. 607,0 Mrd Ft értékben cserélt hosszabb futamidejű kötvényekre rövidebb futamidejűeket, ami ugyancsak növelte a pénzforgalmi kamatkidadásokat. Ugyanakkor e tranzakciók következtében az eredményszemléletű kamatkidadások 67,0 Mrd forinttal mérséklődtek. Az eltérés oka az, hogy visszavásárláskor a régi kötvények felhalmozott kamatát azonnal ki kell fizetni, míg az új kötvényeken elért alacsonyabb hozam általi megtakarítás a pénzforgalomban csak később realizálódik.

9 AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ALAKULÁSA

9.1 Az uniós támogatások felhasználásának keretei

A 2014-2020-as uniós programozási időszak keretei között Magyarország számára 21,5 Mrd euró összegben állnak rendelkezésre strukturális források.

Magyarország gazdasági növekedése és számos nemzetgazdasági beruházás megvalósítása szempontjából alapvető fontosságúak az uniós támogatások. A 2014-2020 programozási ciklus keretében 2017-ben a költségvetés az előző évekhez képest jóval nagyobb összegű előirányzatot tartalmazott (2239,2 Mrd Ft). Ezen összegből 2122,3 Mrd Ft a XIX. Uniós fejlesztések fejezet költségvetésében jelent meg. A fennmaradó 116,9 Mrd Ft-ot különböző fejezetek fejezeti kezelésű előirányzatain (európai uniós fejlesztési programok) terveztek meg.

Az uniós előirányzatok szabadon átcsoportosíthatóak a mindenkor finanszírozási szükségleteknek megfelelően a fejezeten belül. Az előirányzatok teljesülése törvényi módosítás nélkül eltérhet az előirányzattól, vagyis az előirányzatok az eredeti támogatási előirányzat 30%-ával, e fölött a Kormány döntése alapján túlléphetők. A fejezet pénzforgalmi kiadásai és bevételei időben jelentősen elválnak egymástól, mivel az EU-tól származó térítések több hónapos, időnként egy évet is meghaladó késéssel követik a kiadásokat. A kifizetések éven belüli eloszlása egyenetlen, az év utolsó hónapjaira jelentős tételek összpontosulnak, ugyanakkor az Európai Bizottság a tárgyévi kifizetésekhez kapcsolódó uniós finanszírozást a tárgyévben csak részben teljesíti olyan okok miatt, mint adminisztratív időigény vagy likviditási problémák, ezért jelentős tárgyévet érintő összegek csak a következő évben érkeznek meg. Ez átmeneti jelleggel rontja a pénzforgalmi hiányt, azonban az EU módszertana szerinti egyenleget nem befolyásolja, ugyanis a költségvetési kiadással azonnal szembeállítható az uniós társfinanszírozás bevétele, függetlenül attól, hogy az ténylegesen megérkezett-e a magyar költségvetésbe.

A minél **nagyobb arányú lekötéseknek** a lehetőségét teremtette meg a 2017. évi költségvetési törvény 32. § (5) bekezdése, amely a Kormány, illetve az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével túlköltést tesz lehetővé. A 2017. évi fejlesztéspolitikai munkatervről szóló 1221/2017. (IV. 25.) Kormányhatározat az egyes fejlesztési területekre vonatkozóan jelentősen megnövelte a 2017. évi európai uniós támogatással megvalósuló programok kiadási előirányzatait (a minimális kifizetési terv 681,2 Mrd Ft-ról 2017. év végére 2064,1 Mrd Ft-ra emelkedett.)

Az európai uniós programokkal kapcsolatos kiadások 2017-ben túlteljesültek, míg a bevételek jelentősen elmaradtak az előirányzattól. A kiadások és uniós bevételek közötti különbség ideiglenes kompenzálására a kormány intézkedéseket hozott. Az európai uniós programok likviditási hiányának kezeléséről szóló 1500/2017. (VIII. 11.) Korm. határozat, valamint 1954/2017. (XII. 13.) Korm. határozat alapján a 2017. évi Kvtv. egyes címsorainak felső korlátját átmenetileg felemelték összesen 850,0 Mrd Ft (700,0 Mrd Ft és további 150,0 Mrd Ft) értékben.

A felső korlát emelése a XIX. Unós fejlesztések fejezeten belül az Egyéb uniós előirányzatok alcímet, a Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok alcímet, az Állami költségvetési kedvezményezettnek sajáterő támogatása jogcímcsoportot, a 2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív

programok alcímet, az Európai Területi Együttműködés (2014-2020) alcímet és a Vidékfejlesztési és halászati programok 2014-2020 alcímet érintette. Az előirányzatok túllépését a kormány úgy hagyta jóvá, hogy az európai uniós támogatások Európai Bizottság általi átutalását követően a beérkező uniós források megfelelő előirányzaton történő bevételi elszámolására és a megnyitott előirányzat-felhasználási keret visszarendezésére vonatkozó kötelezettség fennáll.

A tervezett, de be nem folyt EU bevételeket a túlteljesült kiadások fedezetének biztosítása érdekében a központi költségvetés a támogatási előirányzat 750,3 Mrd Ft-os megemelésével finanszírozta, amelyből 530,0 Mrd Ft a megelőlegezett EU forrás összege (ennyivel maradt el az EU források folyósítása az előirányzattól). A kormányhatározatokban biztosított további 99,7 Mrd Ft felhasználására nem került sor.

9.2 A fejezeti kezelésű előirányzatok európai uniós bevételeinek alakulása

A fejlesztési programokhoz kapcsolódó európai uniós bevételek 87,2%-a az UF fejezet 2014-2020 közötti kohéziós operatív programokhoz kapcsolódik, 11,3%-a az UF fejezet 2014-2020-as Vidékfejlesztési és halászati programjaihoz. 0,7%-ot tesznek ki az egyéb fejezetekben megjelenő programok előirányzatai, illetve 0,8%-ot az Egyéb uniós bevételek.

Ezen fejlesztési programokhoz kapcsolódó uniós bevételek mindössze 1015,2 Mrd Ft-ban (az előirányzat 65,7%-ban) teljesültek, ugyanakkor a kapcsolódó uniós kiadások elérték a 2555,3 Mrd Ft-ot (a tervezett összeg 114,1%-át). A kiadások fedezetét a központi költségvetés előlegezte meg. A bevételek alakulását a 12. sz. táblázat szemlélteti.

12. táblázat

A fejezeti kezelésű uniós bevételi előirányzatok alakulása a 2017. évben

Fejezet/ Cím (alcím)	Mód. előirányzat	Teljesítés 2017.06.30		Teljesítés 2017.12.31	
	Mrd Ft	Mrd Ft	%	Mrd Ft	%
UF fejezet, 2014-2020 kohéziós politikai operatív programok	1348,0	50,1	3,7%	866,7	64,3%
UF fejezet, Vidékfejlesztési és halászati programok 2014-2020	174,2	21,1	12,1%	61,4	35,2%
Egyéb, más fejezetekben megjelenő fejlesztési források	11,2	7,7	68,8%	43,1	384,8%
Egyéb bevételek	11,8	31,4	266,1%	44,0	372,9%
Összesen	1545,2	110,3	7,1%	1015,2	65,7%

Forrás: MÁK adatszolgáltatása alapján ÁSZ szerkesztés

9.3 A fejezeti kezelésű előirányzatok európai uniós kiadásainak alakulása

Az egyes fejezetek **fejezeti kezelésű uniós kiadási előirányzatainál** az összes teljesítés 2555,3 Mrd Ft-ot tett ki, amely a 2017. évi módosított előirányzat (2239,2 Mrd Ft) 114,1%-ának felelt meg. A teljes EU-s forráskeretből, 7820,1 Mrd Ft-ból a 2016-2017. években 3964,0 Mrd Ft kifizetés történt, a 2017. évi kifizetések egyes operatív programok esetében jóval meghaladták az előző évi kifizetéseket. A költségvetésben megjelenő fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásainak 2017. évi alakulását a 13. táblázat foglalja össze.

A fejezeti kezelésű uniós kiadási előirányzatok alakulása a 2017. évben

Fejezet/ Cím (alcím)	Módosított előirányzat (Mrd Ft)	Teljesítés 2017.06.30		Teljesítés 2017.12.31	
		Mrd Ft	%	Mrd Ft	%
UF fejezet, 2014-2020 kohéziós politikai operatív programok	1 882,6	914,3	48,6%	2 198,6	116,8%
UF fejezet, Vidékfejlesztési és halászati programok 2014-2020	206,1	46,9	22,8%	115,6	56,1%
Egyéb, más fejezetekben megjelenő fejlesztési források	113,1	40,4	35,7%	128,5	113,6%
Egyéb kiadások	37,4	44,6	119,3%	112,6	301,1%
Összesen	2 239,2	1 046,2	47,5%	2 555,3	114,1%

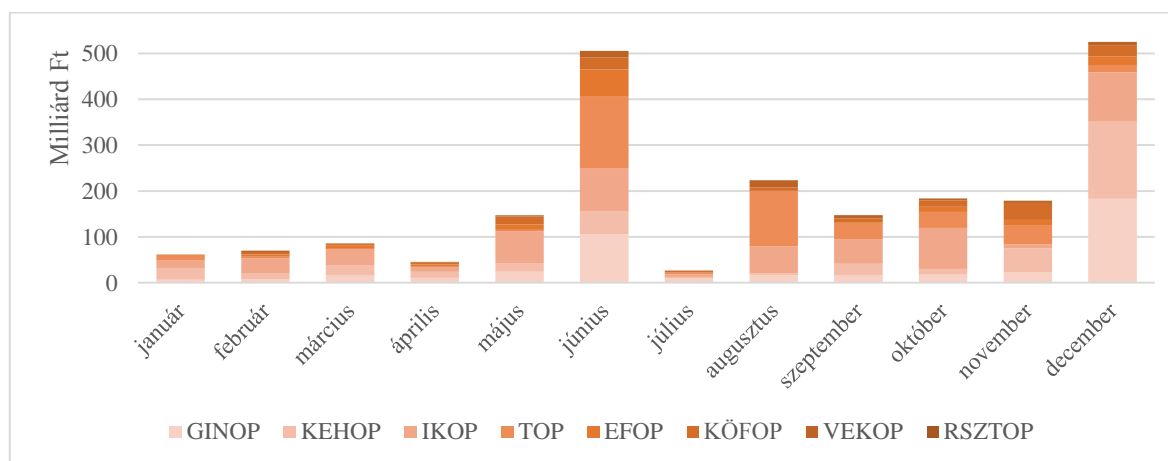
Forrás: Kincstár előzetes adatai alapján ÁSZ szerkesztés (PM-EU01).

A kiadási előirányzatok 84,1%-a a 2014-2020 közötti programozási időszak keretében meghirdetett **operatív programokhoz** kapcsolódik. 2017-ig a 2014-2020-as időszakban rendelkezésre álló uniós támogatási keret 100%-a meghirdetésre került.

Az kohéziós operatív programok kiadásain belül a legnagyobb részarányt a GINOP képviseli (560,3 Mrd Ft – 25,2%), amelyből a 2017. évben 438,1 Mrd Ft-ot (78,2%-ot) használtak fel. A 2017. évi programok 2198,6 Mrd Ft kiadás teljesítésének közel a fele (46,8%) júniusban és decemberben realizálódott (1029,9 Mrd Ft). Az egyes operatív programokra történt kifizetéseket a 6. ábra mutatja be.

6. ábra

Az UF fejezet kohéziós operatív programjaihoz kapcsolódó kifizetések alakulása 2017-ben

Forrás: Kincstár előzetes adatai alapján ÁSZ szerkesztés

Az UF fejezet Vidékfejlesztési Programja, illetve Magyar Halgazdálkodási Operatív Programja kifizetéseinek aránya jelentősen alacsonyabb a többi programénál. Figyelembe véve, hogy a korábbi években ezen programokra egyáltalán nem történt kifizetés, fennáll a kockázata annak, hogy 2018. végéig – a kormány eredeti szándékainak ellenére – a rendelkezésre álló keretösszeg nem kerül felhasználásra.

9.4 A XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet uniós bevételeinek alakulása

Az **Egyéb uniós bevételekből** a *Vámbeszedési hozzájárulás* (12,0 Mrd Ft) 101,7%-ban teljesült a 2017. évben. Az EU által alkalmazott vámközösségi tarifa alapján a bruttó vám 80%-a EU közösségi saját forrásként kerül kifizetésre, a maradék 20% a nemzeti költségvetésben beszedési költségként visszatartható. A ténybevétel előirányzathoz viszonyított felülteljesülésének hátterében az előirányzat tervezésekor vártnál magasabb import forgalom állt.

Az **Uniós támogatások utólagos megtérülése** (visszatérítése) bevételi előirányzat teljesítése 100,4 Mrd Ft (a módosított előirányzat 115,8%-a) volt. Az előirányzaton kerülnek elszámolásra az uniós programok, illetve projektek záró elszámolásakor az EU Bizottság által visszatartott összegek megtérülései, a lezárt programok esetében a szabálytalannak ítélt támogatásokból visszakövetelt pénzüsszegek, továbbá az uniós programok elszámolhatósági időszakának lezárultát követően megérkező időközi elszámolások megtérítésének összegei. Az éves teljesítés az ÚMFT-hez kapcsolódó megtérülésből, a vidékfejlesztéshez kapcsolódó megtérülésből és a 2007 év előtti programokhoz kapcsolódó bevételekből tevődik össze.

9.5 Hozzájárulás az EU költségvetéséhez

A XLII. fejezet, EU költségvetéséhez való hozzájárulás címén a 2017. évben 260,4 Mrd Ft kiadás teljesült (lásd 14. táblázat). A teljesített kifizetések a 2017. évre tervezett módosított előirányzattól 25,7 Mrd Ft-tal, 9,0%-kal maradtak el. A 2017. évi teljesítés előirányzathoz képest mutatkozó elmaradása a GNI alapú hozzájárulás esetében következett be. Az alacsonyabb összegű kifizetés oka, hogy év közben a 2017. évi uniós költségvetést módosították a keletkezett 2016. évi többlettel (a tagállamok között GNI arányosan osztották szét az többletet), ami csökkentette a tagállamok hozzájárulási kötelezettségét.

14. táblázat

Az EU költségvetéséhez való hozzájárulások alakulása

Megnevezés	2017. évi		
	Eredeti előirányzat. (Mrd Ft)	Módosított előirányzat. (Mrd Ft)	Telj (Mrd Ft)
ÁFA alapú hozzájárulás	41,8	43,5	43,5
GNI alapú hozzájárulás	250,5	218,7	193,0
Brit korrekció	22,0	21,3	21,3
Dánia, Hollandia és Svédország számára teljesítendő bruttó GNI csökkentés	2,7	2,6	2,6
Hozzájárulás az EU költségvetéséhez cím összesen	317,0	286,1	260,4

Forrás: 2016. évi zárszámadási törvény és MÁK által készített 2017. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai, ÁSZ szerkesztés

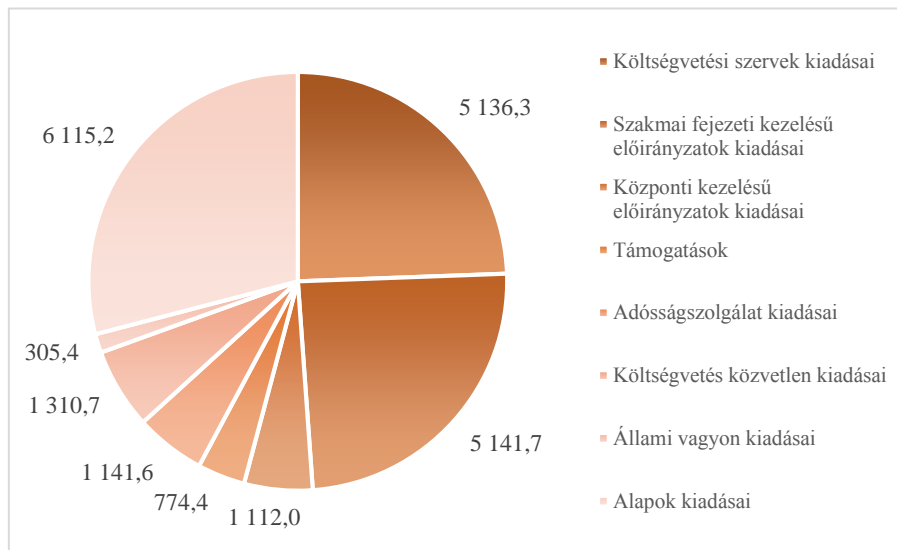
10 A KÖLTSÉGVETÉSI FEJEZETEK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A 2017. évi költségvetés végrehajtásának 2017. december 31-i kincstári adatai alapján (amelyek nem csak a törvényileg módosított előirányzatok teljesítését, hanem az egyes előirányzat-átadások, átcsoportosítás alapján végrehajtott teljesítések adatait is tartalmazzák) a 2017. évben a költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei 3946,6 Mrd Ft-ra, kiadásai 10 278,0 Mrd Ft-ra teljesültek.

Az összes költségvetési kiadáson belüli megoszlást a 7. ábra mutatja be.

7. ábra

A 2017. évi központi költségvetés kiadásainak megoszlása (Mrd Ft)

Forrás: 2017. évi költségvetés végrehajtásának 2017. december 31-i kincstári adatai alapján, ÁSZ szerkesztés

A teljesített bevételek 60,5%-a, 2388,6 Mrd Ft a költségvetési szerveknél, 39,5%-a, 1558,0 Mrd Ft a fejezeti kezelésű előirányzatoknál realizálódott. A kiadásokból 5136,3 Mrd Ft a költségvetési szerveket, 5141,7 Mrd Ft a fejezeti kezelésű előirányzatokat érintette.

10.1 A költségvetési fejezetek bevételeinek alakulása

A költségvetési fejezeteken belül a **költségvetési szervek** és a **fejezeti kezelésű előirányzatok** bevételeinek eredeti előirányzatát év közben a kormányhatáskörben³ végrehajtott, a fejezetek közötti előirányzat átcsoportosítások, illetve a többletbevételek 5055,4 Mrd Ft-ra növeltek. A befolyt bevételek a módosított előirányzat 78,1%-át tették ki. A 2017. évi bevételek a fejezeti kezelésű előirányzatok alulteljesülése következtében maradtak el a tervezettől (az uniós támogatások nem voltak lehívhatóak, mivel a tervezettől eltérően a 2017. évben túlnyomórészt csak előlegfizetések történtek.)

A költségvetési szervek bevételei a módosított bevételi előirányzatok 96,7%-ában teljesültek. Az intézmények bevételeinek jelentős részét a NEAK által az intézményeknek utalt támogatások (852,6 Mrd Ft), valamint a 2014-2020 közötti kohéziós operatív programok alapján közvetlenül beérkező bevételek (360,5 Mrd Ft) tették ki.

A központi költségvetés főbb bevételeinek alakulását a 15. táblázat mutatja be.

³ A törvényi előirányzat-módosítás a bevételeknek ezt a körét nem érintette.

A központi költségvetés főbb bevételeinek alakulása

Bevételek, ebből:	2017. évi eredeti Mrd Ft	Módosított Mrd Ft	2017. évi telj. Mrd Ft	Eltérés a mód. ei-től
				Mrd Ft
A költségvetés közvetlen bevételei	8 513,8	8 645,9	8 589,9	-56,0
Költségvetési szervek bevételei	1 230,7	1 230,7	2 332,9	1 102,2
Fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételei	13,8	13,8	523,5	509,7
Fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása	1 545,2	1 545,2	1 015,2	-530,0
Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések	110,9	273,3	260,7	-12,6

Forrás: Kincstár, a központi kormányzat előzetes mérlege (2017.), ÁSZ szerkesztés

Az **egyes fejezetek bevételei** többnyire a módosított előirányzatnak megfelelően teljesültek. 5%-ot meghaladó bevételi elmaradásra az Unió Fejlesztések (45,7%), az EMMI (5,6%), továbbá a Magyar Tudományos Akadémia (9,8%) fejezetek esetében került sor. A legjelentősebb eltérés az Unió fejlesztések fejezet esetében következett be, az 1218,4 Mrd Ft realizált bevétel 1024,2 Mrd Ft-tal, 45,7%-kal maradt el a módosított előirányzattól, aminek indokairól korábban szóltunk.

10.2 A költségvetési fejezetek kiadásainak alakulása

A **költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai** a költségvetés végrehajtásának előzetes adatai szerint a 2017. évben 10 278,0 Mrd Ft összegben teljesültek (az előzetes mérleg adatai szerint 10 329,6 Mrd Ft-ban).

A költségvetési szervek és a fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak 2017. évi eredeti előirányzata a törvénymódosítás hatására 8441,4 Mrd Ft-ra emelkedett, ami az eredeti előirányzathoz képest 119,2 Mrd Ft, 1,4% növekedést jelentett. Az előirányzat-módosítást elsődlegesen a kedvező gazdasági folyamatok következtében magasabb szinten teljesült adóbevételek, illetve a „Földet a gazdáknak!” program hatására realizált magasabb termőföld értékesítési bevételek tették lehetővé. A befolyt többletforrásokat többek között az országos közúthálózatok felújítására és korszerűsítésére, az állami beruházások megvalósítása hatékonyságának javítása („Beruházás Előkészítési alap”), az ország védelmi képességének erősítésére (Országvédelmi Alap) használták fel. A törvényi módosításon túl a módosított előirányzat kormányhatáskörben végrehajtott fejezetek közötti előirányzat átcsoportosítások révén, illetve a fejezetek által végrehajtott módosítások hatására növekedett.

A központi költségvetés kiadásainak alakulását a 16. táblázat mutatja be.

A központi költségvetés kiadásainak alakulása

Kiadások, ebből:	2017. évi eredeti Mrd Ft	Módosított Mrd Ft	2017. évi telj. Mrd Ft	Eltérés a mód. ei-től
				Mrd Ft
Költségvetési támogatások	1 354,3	1 354,3	1 327,1	-27,2
Költségvetési szervek kiadásai	4 040,7	4 054,5	5 220,3	1 165,8
Fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	2 042,3	2 147,8	2 553,9	406,1
Fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai	2 239,2	2 239,2	2 555,3	316,1
Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások	315,8	318,2	442,6	124,4

Forrás: Kincstár, a központi kormányzat előzetes mérlege (2017.), ÁSZ szerkesztés

A központi alrendszer azon előirányzatai terhére, amelyek teljesülése törvényi módosítás nélkül illetve egyéb szabályozással eltérhet az előirányzattól (**felülről nyitott előirányzatok**), összesen 4182,8 Mrd Ft kifizetésére került sor, ami összességében 78,7 Mrd Ft-tal, 1,9%-kal haladta meg a módosított előirányzat 4104,0 Mrd Ft-ban meghatározott összegét. A felülről nyitott előirányzatok vonatkozásában a fejezeti túlteljesüléseket a 17. táblázat mutatja be.

17. táblázat

Azon fejezetek, amelyeknél a felülről nyitott előirányzatok teljesítési összege az eredeti és a módosított előirányzatokhoz képest megemelkedett

Fejezetek összesen	2017. évi eredeti FNY ei. Mrd Ft	Módosított FNY ei. Mrd Ft	2017. évi telj. FNY ei. Mrd Ft	Teljesítés eltérése	
				Eredeti ei-től Mrd Ft	Mód. ei- től Mrd Ft
X. IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM	0,8	0,9	2,7	1,9	1,8
XII. FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM	9,0	20,3	30,9	21,9	10,6
XIII. HONVÉDELMI MINISZTERIUM	4,7	4,6	9,0	4,3	4,4
XIV. BELÜGYMINISZTERIUM	6,7	49,4	287,4	280,7	238,0
XVIII. KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM	55,6	55,6	81,9	26,3	26,3
XX. EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA	958,7	976,9	1 024,4	65,7	47,5
Összesen	1 035,5	1 107,7	1 436,3	+400,8	+328,6

Forrás: 2017. évi költségvetés végrehajtásának 2017. december 31-i kincstári adatai alapján ÁSZ szerkesztés

A fejezeti túlteljesítések összességében 328,6 Mrd Ft többletkiadást tettek ki, aminek a realizálására a jogszabályi előírások lehetőséget adnak, ugyanakkor az ilyen jellegű többletek negatívan befolyásolják a költségvetés egyenlegének alakulását.

A Kormány jóváhagyásával túlléphető előirányzatok közül az *Egyéb, EU által nem térített kiadásokat megemelték* (500,0 M Ft-ról 7719,1 M Ft-ra). A Belügyminisztérium fejezetben év közben a *terrorellenes intézkedések megvalósításához kapcsolódó kiadásokat* 100,0 M Ft-ról törvényileg 31 407,7 M Ft-ra módosították. 2017-ben két Korm. határozatban döntött a kormány az erre a célra

fordítható források biztosításáról⁴ 90 516,6 M Ft összegben. (A fedezet forrásáról a határozatok nem rendelkeztek.) A kiadások 123 172,0 M Ft összegben teljesültek.

11 AZ ÁLLAM VAGYONÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ BEVÉTELEK ÉS KIADÁSOK ALAKULÁSA

11.1 Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek alakulása

A XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet bevételeinek alakulását a 18. táblázatban mutatjuk be.

18. táblázat

Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek alakulása

Megnevezés	2017. évi			Eltérés a mód. előir.-hoz Mrd Ft
	Eredeti előirányzat (Mrd Ft)	Mód. előir. (Mrd Ft)	Telj (Mrd Ft)	
Ingtalanokkal és ingóságokkal kapcsolatos bevételek	21,4	21,4	26,1	4,7
<i>ebből:</i>				
<i>értékesítési bevételek</i>	<i>15,4</i>	<i>15,4</i>	<i>16,0</i>	<i>0,6</i>
<i>bérleti és vagyongazdálkodási díjak</i>	<i>6,0</i>	<i>6,0</i>	<i>10,1</i>	<i>4,1</i>
Társaságokkal kapcsolatos bevételek	33,6	33,6	39,9	6,3
Egyéb bevételek	7,5	7,3	5,6	-1,7
Összesen	62,5	62,3	71,6	9,3

Forrás: 2016. évi zárszámadási törvény és MÁK által készített 2017. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai dokumentum, ÁSZ szerkesztés

Az **állami vagyonnal kapcsolatos bevételek** 71,6 Mrd Ft-ra teljesültek. (A koncessziós díjak és a kibocsátási egységek értékesítéséből származó bevételek⁵ a 2017. évben már nem e fejezetben, hanem az NGM központi kezelésű előirányzatai között kerültek megtervezésre és elszámolásra). A bevételi előirányzatok túlteljesülése a fő bevételi forrásnak számító ingatlanokkal és ingóságokkal kapcsolatos bevételek, valamint a társaságokkal kapcsolatos (osztalék) bevételek terven felüli realizálódásának volt köszönhető.

A bevételek 36,5%-a az **ingatlanokkal és ingóságokkal** kapcsolatban folyt be. E bevételek legjelentősebb részét, 61,3%-át az értékesítésből befolyt összegek tették ki. A Nemzeti Eszközkezelő Zrt. (NET Zrt.) által megvásárolt ingatlanok hasznosításából származó bérleti díjak, valamint a HungaroControl Zrt, és a Budapest Airport Zrt. által fizetett vagyongazdálkodási díjak az év végére 4,1 Mrd Ft-tal haladták meg a tervezett előirányzatot.

A bevételek legnagyobb részét, 55,7%-át **társaságokkal kapcsolatos bevételek**, az osztalék-bevételek tették ki. Az osztalék-bevételek, melyek túlnyomó része három társaság (Szerencsejáték Zrt., a MOL Nyrt., MVM Zrt.) befizetéséből származnak már az év első felében meghaladták a tervezett szintet, mivel jellegüknél fogva jellemzően július végéig realizálódtak.

⁴ 1598/2017. (VIII. 29.) és 1908/2017. (XII. 7.) Korm. határozat a terrorellenes intézkedések megvalósításához szükséges költségvetési többletforrások biztosításáról

⁵ A 2016. évben az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetben a kibocsátási egységek értékesítéséből 19,8 Mrd Ft folyt be, a koncessziós díjak 8,7 Mrd Ft összegben teljesültek.

11.2 Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások alakulása

A XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet kiadásainak alakulását a 19. táblázatban mutatjuk be.

A 2017. évi Kvtv. a XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet **kiadásainak eredeti előirányzatainak megnövelése** a Magyar Nemzeti Filmalap Közhasznú Nonprofit Zrt. támogatásának jogcímét érintette. A kiadási előirányzat emelésének forrását a kedvező gazdasági folyamatoknak köszönhetően magasabb szinten realizálódott adóbevételek, valamint a „Földet a gazdáknak!” Program alapján befolyt termőföld értékesítési többletbevételek biztosították. Ezen túlmenően kormány hatáskörben fejezeten belüli és fejezetek közötti átcsoportosításokra került sor. Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások túlteljesítése a vagyongazdálkodás egyéb kiadásainak túlteljesülésével magyarázható.

19. táblázat

Az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások alakulása

Megnevezés	2017. évi Eredeti előir. (Mrd Ft)	Mód. előir. (Mrd Ft)	Teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a mód. előir.-hoz képest Mrd Ft
Felhalmozási kiadások ebből:	89,7	171,4	165,8	-5,6
<i>Ingyen-beruházások, ingatlanvásárlások</i>	80,0	159,2	154,2	-5,0
<i>Ingyen- fenntartásával járó kiadások</i>	9,7	12,2	11,6	-0,6
Társaságokkal kapcsolatos kiadások	54,6	85,1	83,1	-2,0
Az államot korábbi tulajdonosi döntései- hez kapcsolódóan terhelő kiadások	12,3	10,5	10,4	-0,1
A vagyongazdálkodás egyéb kiadásai	22,7	16,6	26,4	9,8
Fejezeti tartalék	7,0	0,0	0,0	0,0
Összesen	186,3	283,6	285,7	2,1

Forrás: 2016. évi zárszámadási törvény és MÁK által készített 2017. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai dokumentum, ÁSZ szerkesztés

A fejezet kiadási előirányzatának több mint felét jelentő **felhalmozási kiadások** alulteljesülése az ingatlan-beruházásra, ingatlanvásárlásra fordított kiadások, valamint az ingatlan fenntartással kapcsolatos kiadások alacsonyabb szintű teljesülésével magyarázható.

Az **állami tulajdoni részesedések változásával kapcsolatos kiadások**, valamint az állami tulajdonú társaságok jogcím a módosított előirányzatnak megfelelően teljesült. A jogcímcsoportokon rendelkezésre álló előirányzatok elsődlegesen az MNV Zrt. által végrehajtott részesedésnövelésre, valamint az MNV Zrt, valamint a tulajdonosi joggyakorlásába tartó társaságok támogatásához, továbbá a Filmalap Zrt. és a NET Zrt. működésének támogatásához biztosítottak fedezetet.

11.3 A Nemzeti Földalap kiadásainak és bevételeinek alakulása

A XLIV. fejezet Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások költségvetésének bevételei az ingatlan (föld) értékesítéséből származó bevételek, a termőföldek haszonbérbe adásából befolyt haszonbérleti díjak, valamint a földhasználati megbízási szerződésekből származó földhasználati díjak, továbbá az állami tulajdonban lévő erdészeti társaságokkal kötött vagyongazdálkodási szerződésekből befolyt vagyongazdálkodási díjak, illetve egyéb bevételek alkotják.

A **Nemzeti Földalap bevételei** elmaradása az összes előirányzat túlnyomó részét, 98,2%-át kitevő értékesítési bevételek elmaradásával magyarázható.

A **Nemzeti Földalap kiadásai** a termőföldvásárlásokkal, az Életjáradék termőföldért programhoz kapcsolódó, az ingatlanok fenntartásával és a vagyongazdálkodás egyéb kiadásaival kapcsolatban merültek fel.

A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások alakulását a 20. táblázat szemlélteti.

20. táblázat

A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások alakulása

Előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2017. évi módosított Mrd Ft	2017. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés a mód. ei.-hoz képest Mrd Ft
Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek összesen	8,6	171,0	156,0	-15,0
Ingtatlan értékesítés bevételek	5,5	167,9	152,3	-15,6
Termőföld értékesítésből származó bevételek	0,0	0,0	0,0	0,0
Haszonbérleti díjak	2,9	2,9	3,5	0,6
Nemzeti Földalappal kapcsolatos kiadások összesen	17,0	20,1	19,7	-0,4

Forrás: 2017. évi Kvtv., Kincstár előzetes adatai alapján ÁSZ szerkesztés

12 A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAINAK ALAKULÁSA

A IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetből feladatalapú támogatási rendszerben folyósították az önkormányzatokat megillető összegeket. Az önkormányzati támogatások előirányzatai közt tervezésre került a pedagógus életpálya bevezetéséből adódó bérrendezés 2017. évi üteme, a bölcsődei ellátás és a gyermekétkeztetés fejlesztése. A 3000 lakos feletti településeken működő köznevelési intézmények működtetésének átadása az állami intézményfenntartó részére hozzájárult a fejezet kiadásainak csökkenéséhez.

A 2017. év folyamán a 2017. évi LXXXVI. törvény 13,2 Mrd Ft-tal módosította a fejezet előirányzatát. A törvénymódosítást többek között gyermekétkeztetési feladat külön alcímen való megjelenítése, továbbá az óvodapedagógusok munkáját segítő alkalmazottak besorolásának változásához történő forrás biztosítása, valamint a bölcsődei ellátás finanszírozásának változása indokolta. A törvénymódosítást egyrészt a települési önkormányzatok egy része által fizetett szolidaritási hozzájárulás előirányzatának túlteljesülése tette lehetővé, mely alapján a költségvetés bevételeinek előirányzata 5,2 Mrd Ft-tal növekedett. Ezen túlmenően az évközben, fejezetben belüli átcsoportosítások módosították a törvényi előirányzatokat, továbbá a fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosítások, valamint kormányhatáskörben létrehozott, új jogcímek összesen 97,9 Mrd Ft-tal, 15,0%-kal növelték a fejezet előirányzatait.

A **Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet kiadásai** esetében az új jogcímek alacsonyabb szintű teljesülése a támogatások teljesítésének következő évre történő áthúzódásával magyarázható.

A **Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása cím** esetében 11,6 Mrd Ft összegű előirányzat-maradvány keletkezett. A maradvány 97%-a a működési célú kiegészítések alcímhez, az Önkormányzati elszámolások előirányzatához kapcsolódott. Ez az előirányzat a települések előző évi működési és fejlesztési támogatásainak rendezésére szolgál, valamint tartalmazza a

2016. évi költségvetési törvény által biztosított, megszűnő támogatások és a fejlesztési támogatások le nem hívott részének forrását is.

A Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet egyes kiadásainak alakulását a 21. táblázatban mutatjuk be.

21. táblázat

A Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet egyes kiadásainak alakulása

Előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2017. évi módosított Mrd Ft	2017. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés a mód. ei.-hoz képest Mrd Ft
IX. fejezet összesen, ebből:	641,1	752,2	700,5	-51,7
A helyi önkormányzatok ált. műk. és ág-i feladatainak támogatása összesen	563,0	555,8	555,8	0,0
A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai összesen	45,4	56,5	45,3	11,3

Forrás: 2017. évi Kvtv., Kincstár előzetes adatai alapján ÁSZ szerkesztés

13 A KÖZPONTI TARTALÉKOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ALAKULÁSA

A 2017. évi költségvetési törvényben a központi alrendszer tartalék előirányzatait a XI. Miniszterelnökség fejezetben tervezték meg. A Rendkívüli kormányzati intézkedések és az Országvédelmi Alap előirányzatok együttes összegét tekintve a 2015-2017 közötti időszakban Magyarország központi költségvetésében évről évre magasabb összegű központi tartalék (199,2 Mrd Ft, 203,2 Mrd Ft, 236,9 Mrd Ft) állt rendelkezésre az előre nem látható feladatokra, illetve kiadásokra, valamint az esetleges bevételi elmaradásokra.

A Rendkívüli kormányzati intézkedések 2017. évi 110,0 Mrd Ft összegű eredeti előirányzatát az Országgyűlés hatáskörében 30,0 Mrd Ft-tal, a Kormány hatáskörében további 1,0 Mrd Ft-tal emelték meg. 2017-ben a teljes 141,0 Mrd Ft átcsoportosításra került az I. félévben 41,9 Mrd Ft, a II. félévben 99,1 Mrd Ft összegben, 17 fejezet javára. Az előirányzat 91,1%-ából négy fejezet (EMMI 37,1%, NGM 26,0%, ME 15,6%, NFM 12,3%) részesült. A legnagyobb összegű átcsoportosítások az alábbiak voltak: 27,0 Mrd Ft a Kincstár javára az ellátottak pénzbeli juttatásaira; 12,0 Mrd Ft az NGM-nek tulajdonosi joggyakorlással kapcsolatos tőkeemelésekre; 8,0 Mrd Ft az NFM részére sportlétesítmények fejlesztésére és kezelésére.

Az Országvédelmi Alap eredeti előirányzata 2017-ben 60,0 Mrd Ft volt. Az előirányzatot az Országgyűlés 2017. II. félévében 35,9 Mrd Ft-tal megemelte. Az előirányzat két ütemben volt felhasználható, amennyiben a benyújtott EDP-jelentésben szereplő EDP-hiány nem haladta meg a GDP 2,4%-át. A felhasználás a 2017. évi költségvetési törvény előírásai szerint történt. A 2017. évi I., illetve II. EDP-jelentés alapján az EDP-hiány a GDP 1,8%-át, illetve 1,9%-át tette ki. Az átcsoportosításokra a II. negyedévben 29,9 Mrd Ft összegben, a IV. negyedévben 66,0 Mrd Ft összegben került sor, 12 fejezet részére. Az előirányzat 85,3%-ából hat fejezet kapott támogatást (EMMI 30,5%, NGM 15,9%, BGA 11,1%, MKI 9,1%, KüM 9,9%, NFM 8,9%). A legjelentősebb átcsoportosítások az alábbiak voltak: 17,7 Mrd Ft az EMMI részére egészségügyi ellátási és fejlesztési feladatokra; 6,6 Mrd Ft az MKI javára a kormányzati kommunikációval és konzultációval kapcsolatos feladatok dologi kiadásaira; 6,0 Mrd Ft a BGA részére egyéb felhalmozási célú kiadásokra.

A céltartalékok előirányzata 2017-ben a közszférában foglalkoztatottak bérkompenzációjára 20,0 Mrd Ft-ot, a különféle kifizetésekre 4,6 Mrd Ft-ot, az ágazati életpályákra és bérintézkedésekre 180,6 Mrd Ft-ot tartalmazott. 2017. év I. félévében 264,5 Mrd Ft, II. félévében 50,9 Mrd Ft felhasználása történt. Az előirányzat a 315,4 Mrd Ft összegű éves teljesítés 34,9%-ára, 110,2 Mrd Ft-ra nem biztosított fedezetet.

14 AZ ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

A Magyarország 2017. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2016. évi LXVII. törvény 144. és 146. § alapján a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap (WMA), valamint a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapja (SZHIA) 2016. december 31-jével megszűnt. Így a 2017. évben az államháztartás központi alrendszere keretében öt elkülönített állami pénzalap működött: a Nemzeti Foglalkoztatási Alap (NEFA), a Bethlen Gábor Alap (BGA), a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap (KNPA), a Nemzeti Kulturális Alap (NKA), és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap (NKFIA).

Az ELKA 2017. évi módosított bevételi és kiadási előirányzatait, azok egyenlegét a 22. táblázat tartalmazza.

22. táblázat

Az ELKA 2017. évi előirányzat és teljesítési adatai

ELKA	2017. évi módosított előirányzat (Mrd Ft)			2017. évi teljesítés %-ban (módosított ei=100%)		2017. évi teljesítés (Mrd Ft)
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg	Kiadás	Bevétel	
NEFA	494,8	509,7	14,9	92,9	102,4	62,2
BGA	81,2	79,9	-1,3	97,7	100,0	0,5
KNPA	13,2	27,8	14,6	98,9	99,0	14,5
NKA	12,3	13,6	1,3	94,2	95,5	1,4
NKFIA	90,6	77,2	-13,4	92,0	100,0	-6,1
Összesen	692,1	708,3	16,2	93,5	101,6	72,5

Forrás: Kincstár előzetes adatai alapján ÁSZ szerkesztés

A kiadások tekintetében jelentős megtakarítás volt a NEFA-nál (a foglalkoztatási és képzési támogatások), az NKA-nál (az alapból nyújtott támogatások) és a NKFIA-nál (hazai innováció támogatása, a nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása) a módosított kiadási előirányzatokhoz viszonyítva. A kiadási megtakarításokat túlnyomó részt a támogatási rendszer sajátosságai okozták, mivel az egyes projektekre vonatkozó pályázatok kiírása és elbírálási átfutási ideje következtében a kifizetések nagyobb hányada a költségvetési év második felében valósult meg, illetve mint kötelezettségvállalással terhelt előirányzatmaradvány, áthúzódtak a következő költségvetési évre.

Az ELKA 2017. évi bevételi előirányzatai túlteljesítését a NEFA bevételeinek – Előfinanszírozott uniós programok kiadásainak visszatérülése, szakképzési hozzájárulás és az egyéb bevételek – módosított előirányzatot meghaladó teljesítésülése eredményezte. 2017. évi teljesítési adatok alapján összesen 72,5 Mrd Ft bevételi többlet keletkezett, ami az államháztartás központi alrendszerének egyensúlyát javította.

A **Bethlen Gábor Alap (BGA)** bevételi előirányzatai kormányzati és egyéb hatáskörben történt módosítások hatására a 3,8-szeresükre növekedtek. A BGA-nál az éves bevételi előirányzatok

eseti költségvetési támogatást jelentettek, alapvetően a határon túli magyarság számára a szülőföldjén történő boldogulás érdekében biztosított forrásokból. A tervezett bevételeket nemzetpolitikai célú kiadásokra és az alapkezelő működési költségeire kívánták fordítani, melynek hatására a BGA kiadási előirányzatai 3,7-szeresükre, tervezett hiánya 1,3-szeresére növekedett.

Az Országgyűlés az **Nemzeti Kulturális Alap** (NKA) költségvetését 2,0 Mrd Ft szufficittel állapította meg. Az NKA bevételi előirányzatai a szerzői jogi törvény alapján a közös jogkezelőktől származó befizetések magasabb összegben való várható realizálódása következtében növekedtek. A kiadási előirányzatai az Alap terhére nyújtandó támogatások emelkedése miatt növekedtek.

Az **Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap** (NKFIA) bevételi és kiadási előirányzata a költségvetési törvény szerint 4,0 Mrd Ft szufficittel került elfogadásra. A bevételi előirányzat 82,9 Mrd Ft, a kiadási előirányzat 78,9 Mrd Ft volt. Előirányzatok módosítása következtében a bevételi előirányzatok 6,9%-kal (5,7 Mrd Ft-tal) csökkentek az eredeti előirányzathoz viszonyítva. A bevételi előirányzatok csökkenését az innovációs járulék tervezetthez viszonyított alacsonyabb teljesítése okozta, mely az első féléves 31,9%-os realizálódásban is megmutatkozott. A teljesítésük a módosított előirányzat 100%-ában történt. A kiadási előirányzatok kormányzati és egyéb hatáskörben a hazai innováció és a kutatási témapályázatok támogatása érdekében növekedtek a nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatásának terhére. Összességében a NKFIA kiadási előirányzata 14,8%-kal (11,7 Mrd Ft-tal) növekedett. A teljesítése 92,0%-os volt. Így az NKFIA-nál módosított előirányzatai szerinti 13,4 Mrd Ft deficittel szemben 6,1 Mrd Ft deficit keletkezett.

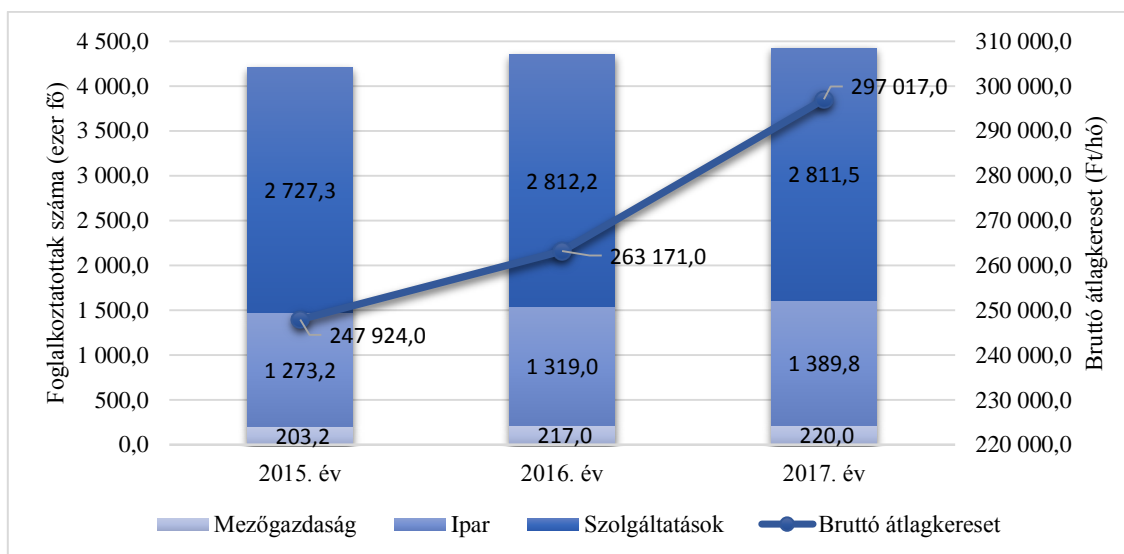
15 A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK ALAKULÁSA

A TB alapok legfőbb bevételi forrása az összes bevétel 80,0%-át kitevő szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot és E. Alapot megillető hányada. Ezen túlmenően bevételeit a nyugdíj- és egészségbiztosítási járulékok, költségvetési támogatások valamint egyéb források alkották. A 2017. évben a NEFA részesedése a szociális hozzájárulási adóból 7,9%-ra növekedett, az E. Alapé a 2016. évi szintnek megfelelően 20,5%-ban valósult meg, míg a Ny. Alap részesedése tovább csökkent 71,6%-ra.

A TB Alapok bevételeinek alakulására a szociális hozzájárulási adón és járulékokon keresztül kedvező hatást gyakorolt a foglalkoztatottak számának növekedésével és a havi bruttó átlagkeresetek emelkedésével, az adó és járulékok alapját képező bruttó bértömeg növekedése. Ugyanakkor a kiáramló bruttó bértömeg növekedése hatást gyakorolt azon TB alapokból teljesítendő kiadásokra is, amelyek összegének megállapítása a keresetek függvényében történt. Ilyen kifizetés többek között a nyugdíjrendszerbe újonnan belépők nyugellátása, a táppénz, TGYS, GYED.

A foglalkoztatotti létszám és bruttó átlagkereset alakulását a 8. ábra szemlélteti.

Foglalkoztatottak száma nemzetgazdasági szektorok szerint és a bruttó átlagkereset alakulása nemzetgazdasági szinten 2015-2017. közt

Megjegyzés: a 2018. februári bruttó átlagkereset nemzetgazdasági átlaga 306 507 Ft volt.

Forrás: KSH adatok alapján ÁSZ szerkesztés

A TB alapok bevételeinek alakulására a 2013. januárjában bevezetett **Munkahelyvédelmi Akcióterv** keretében érvényesíthető adókedvezmények összege is hatást gyakorolt, amit a versenyszférában működő munkáltatók a foglalkoztatottak meghatározott köre után vehettek igénybe a szociális hozzájárulási adóból.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében igénybe vett kedvezmények összegét jelentősen befolyásolta, hogy a szociális hozzájárulási adó mértéke 2017. január 1-jén 27%-ról 22%-ra mérséklődött.

További, a TB alapok bevételeit érintő változás volt, hogy az egészségügyi hozzájárulás mértéke a 2016. évi 7050 Ft/hóról 2017. január 1-től 7110 Ft/hóra emelkedett.

15.1 Nyugdíjbiztosítási Alap

Az Ny. Alap költségvetését egyensúlyban, 3118,8 Mrd Ft bevételi és kiadási főösszeggel állapították meg.

A szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része esetében a **bevételi előirányzatokat** az adó mértékének 2017. január 1-jétől 27%-ról 22 %-ra történő mérséklése következtében csökkentették. Ugyanakkor a működési kiadások fedezetére a 2017. évi költségvetési törvény XLII. fejezete terhére a pénzeszközátvételek bevételi előirányzatának megemelésére került sor 208,0 Mrd Ft összegben.

Az **Ny. Alap teljesített bevételeiből** a szociális hozzájárulási adó és járulékok 1,1%-kal magasabb mértékben realizálódtak. Az előirányzattól magasabb teljesítést az adó alapjául szolgáló bruttó keresettömeg növekedése eredményezte. Ez a magasabb teljesítési arány ellensúlyozta a késedelmi pótlék és bírság valamint az egyéb bevételek előirányzattól való elmaradását.

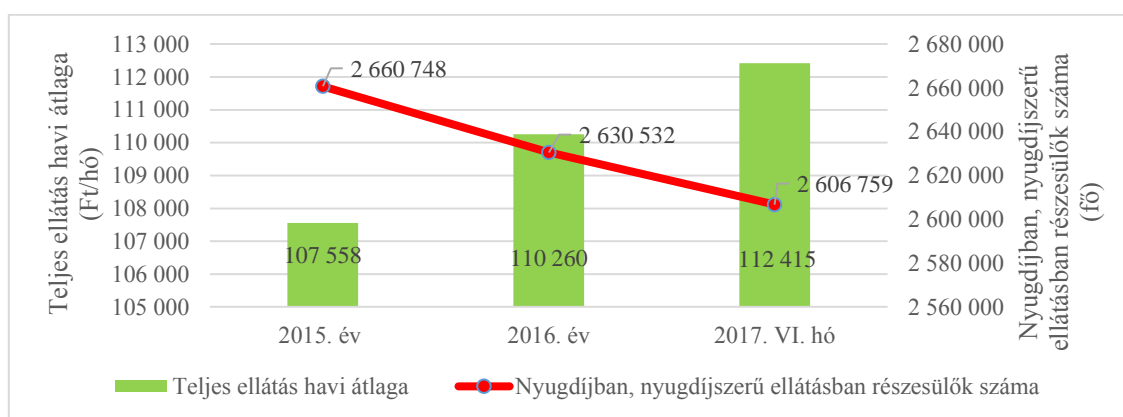
A **kiadási előirányzatok** növekedését okozta, hogy az eredetileg tervezett 0,9%-os mértékű nyugdíjmelés mértékét 1,6%-ra emelték az inflációs hatások kiegyenlítése érdekében. Törvényi előírás alapján további 0,8%-kal kiegészítő emelés végrehajtására került sor, mert a 2017. év első nyolc hónapjának tényadatai alapján a várható infláció (2,4%) magasabb volt, mint a

januári emelés. Az ellátottak a kiegészítést visszamenőlegesen, 12 hónapra egy összegben kapták meg novemberben. A kiegészítés összege a jogosultak nyugellátásának 9,6%-a volt. Tovább növelte a kiadásokat, hogy a GDP 3,5%-ot meghaladó várható növekedése következtében nyugdíjprémium kifizetése is szükségessé vált a Nyugellátásról szóló tv. 101. § (5) bekezdése alapján.

Az Ny. Alap által folyósított nyugellátások alakulására a nyugellátásban részesülők száma, és a havi ellátások alakulása gyakorolt hatást. Az összességében folyamatosan csökkenő nyugellátásban részesülők számának és a teljes havi ellátás átlagának alakulását a 2015-2017. években a 9. ábra szemlélteti. 2017 júniusában a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma mintegy 1%-kal volt alacsonyabb az előző évinél, míg az átlagos ellátás több mint 2%-kal emelkedett 2016-hoz képest.

9. ábra

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számának és a teljes havi ellátás átlagának alakulása⁶

Forrás: Kincstár adatai alapján ÁSZ szerkesztés

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számának csökkenése ellenére a teljes havi ellátás átlagának növekvő tendenciája összességében az Ny. Alapból finanszírozott nyugellátások összegének emelkedését vonta maga után.

A Ny. Alap egyes bevételi és kiadási előirányzatainak alakulását a 23. táblázat részletezi.

⁶ A 2017. év végi adatok nem álltak rendelkezésre

A Ny. Alap egyes bevételi és kiadási előirányzatainak alakulása

Megnevezés	Eredeti előirányzat (Mrd Ft)	Törvényi módosított előirányzat (Mrd Ft)	2017. évi teljesítés (Mrd Ft)	Eltérés a mód. ei-től (Mrd Ft)
Szociális hozzájárulási adó és járulékok	3 084,5	2 926,5	2 958,7	32,2
Egyéb járulékok és hozzájárulások	16,0	16,0	17,0	1,0
Késedelmi pótlék és bírság	11,5	11,5	6,5	-5,0
Pénzeszköz átvétel		208,0	208,0	0
Egyéb bevételek	6,8	10,1	9,6	-0,5
Bevétel összesen	3 118,8	3 172,1	3 199,8	27,7
Nyugellátások	3 101,5	3 151,5	3 171,3	19,8
TB költségvetési szervek kiadásai	11,0	16,7	16,1	-0,6
Egyéb kiadások	6,3	19,1	17,8	-1,3
Kiadás összesen	3 118,8	3 187,3	3 205,2	17,9
Egyenleg	0,0	-15,2	-5,4	9,8

Forrás: Magyarország 2016. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvény, a Kincstár által készített 2017. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai, ÁSZ szerkesztés

15.2 Egészségbiztosítási Alap

Az E. Alap költségvetését az Országgyűlés a 2017. évre egyensúlyban, 2059,1 Mrd Ft kiadási és bevételi főösszeggel állapította meg.

A **bevételi előirányzatok** törvényi módosítását a szociális hozzájárulási adó mértékének csökkentése indokolta. Ugyanakkor a bevételi előirányzatok kormányzati hatáskörben történő emelését eredményezte összességében az egyéb járulékok és hozzájárulások, a költségvetési támogatások és térítések, valamint az egyéb bevételek növekedése.

A **kiadási előirányzatok** törvényi módosítását a táppénz kiadások és a GYED várható növekedése indokolta. A KSH adatai szerint a GYED-et igénybe vevők száma a 2017. januári 93,4 ezer főről 2017. decemberre 98,9 ezer főre emelkedett. Kormányzati előirányzat módosítás történt többek között a gyógyító-megelőző ellátások, a gyógyszer-támogatás javára, míg az egyéb természetbeni ellátások kiadási előirányzata csökkent. A gyógyító-megelőző ellátások előirányzatának módosítását egyrészt az ágazatban a 2016. évben megkezdett bérfejlesztési intézkedések hatása indokolta. Másrészt az egészségügyi intézmények működési-, ösztönző- és struktúrátámogatás címen 2017. decemberben 49,1 Mrd Ft, míg a fogorvosi szolgáltatók 7,6 Mrd Ft többletjuttatásban részesültek összesen.

A rokkantsági és rehabilitációs ellátásokban részesülők száma a 2016. decemberi 357,2 ezer főről 2017. márciusra 350,7 ezer főre, 2017. júliusra pedig 348,1 ezer főre csökkent⁷. A teljesített rokkantsági, rehabilitációs ellátások tartalmazták a 2017. januárban végrehajtott 1,6%-os ellátásemelés hatását, valamint a november havi 0,8%-os kiegészítő emelést és egyszeri (prémium) juttatás összegét is.

Jelentős többletkiadás teljesült a módosított előirányzathoz viszonyítva a csecsemőgondozási díj és TGYS, a GYED, valamint az egyéb természetbeni ellátások – jellemzően a nemzetközi

⁷ A 2017. decemberi adatok a Kincstár honlapján még nem álltak rendelkezésre.

egyezményekből eredő és külföldön történő, tervezett ellátások kiadásai túlteljesítésével. Az E. Alap teljesített kiadásaiból legnagyobb részarányt (53,1%) képviselő gyógyító megelőző ellátások a törvényi módosított előirányzat 100%-ában realizálódtak.

Az E. Alap szövegesen elemzett 1. Egészségbiztosítási ellátások fedezetéül szolgáló bevételek és 2. Egészségbiztosítási ellátások kiadásai címeinek alakulását a 24. táblázat mutatja be.

24. táblázat

Az E. Alap 1. bevételeinek és 2. kiadási címének alakulása

Előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat Mrd Ft	2017. évi módosított Mrd Ft	2017. évi teljesítés Mrd Ft	Eltérés a mód. ei.-hoz képest Mrd Ft
1. cím Egészségbiztosítási ellátások fedezetéül szolgáló bevételek	2 058,7	2 084,2	2 124,0	39,8
Szociális hozzájárulási adó E. Alapot megillető része és munkáltatói egészségbiztosítási járulék	565,2	500,7	505,2	4,5
Egészségügyi hozzájárulás	170,3	166,3	177,1	10,8
2. cím Egészségbiztosítási ellátások kiadásai	2 050,9	2 261,0	2 255,6	-5,4
Táppénz	91,9	101,4	100,2	-1,2
Gyermekgondozási díj	125,0	141,0	151,5	10,5
Rokkantsági, rehabilitációs ellátások	320,6	320,6	298,8	-21,8
Gyógyító-megelőző ellátás	1 039,8	1 196,2	1 196,2	0,0
Gyógyszertámogatás	313,0	340,5	339,2	-1,3

Forrás: 2017. évi Kvtv., Kincstár előzetes adatai, ÁSZ szerkesztés

16 EGYES NAGYBERUHÁZÁSOK KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEINEK ÉS KIADÁSAINAK ALAKULÁSA

Elemzésünkben öt, a 2017. évi költségvetésben különböző fejezetekben megjelenő nagyberuházás végrehajtását, az azokhoz kapcsolódó, a 2017. évi, illetve az azt megelőző években teljesített kiadásokat és bevételeket elemezzük.

A 2017. évi Kvtv.-ben szereplő öt nagyberuházást a kapcsolódó források nagyságrendje, illetve a több éven keresztül megvalósuló kivitelezésük, összetettségük okán választottuk ki. A kormányzati beruházások közül a Liget Budapest projekt kiadását 32,6 Mrd Ft, a Modern Városok Program közúti fejlesztések nélküli kiadását 152,8 Mrd Ft, a Paks II. beruházás kiadását 99,7 Mrd Ft, a Nemzeti Olimpia Központ kiadásait 35,9 Mrd Ft és a Kiemelt közúti projektek kiadásait (amely magában foglalja a Modern Városok Program közúti fejlesztések kiadását) 280,0 Mrd Ft összegben állapították meg. Az 5 kiemelt kormányzati beruházás 2017. évi eredeti kiadási előirányzata 601,0 Mrd Ft volt, ebből a felhalmozási kiadások nagysága 598,5 Mrd Ft, ami a 2017. évi központi költségvetésben megjelenő hazai felhalmozási költségvetés 51,6%-át fedte le.

Az öt kiválasztott beruházás törvényi szintű előirányzatait és teljesítési adatait a 25. táblázat szemlélteti, amely szerint 2017. évben azok összevont adatai alapján az eredeti előirányzat teljesítése 51,5%, a módosított előirányzat teljesítése 80,4% volt.

A kiemelt beruházásokkal kapcsolatos előirányzatok a 2017. évi költségvetésben és azok teljesítése

Beruházás megnevezése	Eredeti előirányzat Mrd Ft	Módosított előirányzat Mrd Ft	Teljesítés Mrd Ft	Eltérés a módosított előirányzathoz képest Mrd Ft
XX. EMMI, Liget Budapest projekt előkészítése és megvalósítása	32,6	32,0	32,0	0,0
XI. Miniszterelnökség, Modern Városok Program	152,8	98,4	90,7	-7,7
XI. Miniszterelnökség, Paks II Atomerőmű Fejlesztő Zrt. tőkeemelése	99,7	41,9	41,9	0,0
XVII. NFM, Kiemelt közúti projektek	280,0	212,2	145,0	-67,2
XVII. NFM, Nemzeti Olimpiai Központ beruházás támogatása	35,9	0,7	0,1	-0,6
Összesen	601,0	385,2	309,7	-75,5

Forrás: 2017. évi Kvtv., Kincstár előzetes adatai alapján ÁSZ szerkesztés

Az öt nagyberuházás közül a Nemzeti Olimpia Központ beruházás és a Liget Budapest projekt előkészítése és megvalósítása 2014. évben, a Modern Városok Program és a Paks II., a Paksi Atomerőmű bővítési programja 2015. évben, a Kiemelt közúti projektek 2016. évben jelent meg először Magyarország központi költségvetésében.

A tervezett forrásfelhasználást évenként a 26. táblázat szemlélteti. A forrásfelhasználás a beruházással kapcsolatos minden kiadást tartalmaz, azaz a konkrét beruházási cél megvalósítására a fejezetek közötti átadásokat, átcsoportosításokat is, amikor a kiadások (a 25. táblázatban foglaltaktól eltérően) nem az adott fejezeti kezelésű előirányzaton jelennek meg. Esetenként egy-egy fejezetben belül is átcsoportosítás történt címek, előirányzatok javára. A költségvetési törvény végrehajtásában a kiadások összességében nem azonosíthatóak minden esetben, tekintve, hogy azok részben egy másik fejezet (pl. IX. Helyi önkormányzatok támogatásai a Modern Városok programnál), vagy egy költségvetési szerv kiadásai között jelennek meg (ilyen pl. a Nemzeti Sportközpontok költségvetési szerv, amely a Nemzeti Olimpiai Központ mellett egyéb beruházások megvalósítását is végzi).

Az egyes beruházások tervezett és teljesített kiadásai 2014-2017. közt

	Beruházás neve	Az adott évben tervezett felhasználható összeg (Mrd Ft)	A beruházás teljesített kiadásai (Mrd Ft)	Az adott évben fel nem használt források (Mrd Ft)
2014. év	Liget Budapest projekt	5,0	5,0	0
	Nemzeti Olimpia Központ	20,3	0,7	19,6
2015. év	Liget Budapest projekt	15,7	15,7	0
	Modern Városok Program	23,0	1,0	22,0
	Paks II. Atomerőmű bővítési programja	28,2	14	14,2
	Nemzeti Olimpia Központ	41,3	2,3	39
2016. év	Liget Budapest projekt	22,5	20,4	2,1
	Modern Városok Program	50,0	49,1	0,9
	Paks II. Atomerőmű bővítési programja	113,1	19,7	93,4
	Kiemelt Közúti projektek	98,4	90	8,4
	Nemzeti Olimpia Központ	35,9	4	31,9
2017. év	Liget Budapest projekt	37,7	34,2	3,5
	Modern Városok Program	152,8	145,7	7,1
	Paks II. Atomerőmű bővítési programja	106,7	41,9	64,8
	Kiemelt Közúti projektek	214,6	145,0	69,6
	Nemzeti Olimpia Központ	35,9	43,9	8,0

Forrás: az illetékes tárcák adatszolgáltatásai és a 2017. évi Kvtv. alapján

A projektek esetében a 2014-2017. évi forrásfelhasználás összességében jóval a tervezett alatt maradt. Különösen jelentős volt a forrás-felhasználás tervtől való elmaradása a Paks II. és a NOK beruházások tekintetében, mivel mindkettő esetében a beruházást késleltető körülmények merültek fel. 2016-ban a kiemelt közúti projektekre tervezett források mintegy 10%-át, 2017-ben 50%-át nem használták fel. Mindhárom beruházás esetében várható, hogy a 2019-2020. években a beruházás megvalósításának az adott évekre eső forrásigénye megnövekszik, mivel a korábban fel nem használt forrásokra ebben az időszakban lesz majd szükség.

A Liget Budapest projekt megvalósítása az elmúlt években a módosított előirányzathoz közeli értékben teljesült. A Modern Városok program beruházásainak megvalósítása 2016-2017-ben a kezdeti elmaradáshoz képest felgyorsult. A 2017. évi eredeti előirányzatokhoz képest mind az öt beruházás kiadási előirányzatait lecsökkentették (átlagosan 30-60%-kal), a teljesítések azonban ettől a csökkentett összegtől is elmaradtak két projekt esetében.

Az egyes beruházások tervezéséhez és megvalósításához kapcsolódó forrásokról, azok felhasználásáról és a következő évek tervezett kiadásairól az alábbiakban szólnunk részletesen.

16.1 Liget Budapest projekt

A Liget Budapest projekt a Városliget épített és természeti környezetének fejlesztésére terjed ki a kulturális intézményhálózat emblematikus intézményeinek megújításával, új intézmények létrehozásával, a Hermina garázs építésével és a park megújításával.

A Liget Budapest projekt 2014. évben indult, és az első két évben, 2014-2015. évben, az előkészítő munkákra 20,7 Mrd Ft-ot fordítottak. A Liget Budapest projekt megvalósításához szükséges intézkedésekről szóló 1866/2015. (XII. 2.) Korm. határozat 1.1. pontja szerint 2016-2019. években 153,0 Mrd Ft forrás biztosítása szükséges a központi költségvetés XX. EMMI

fejezetében, amelyből a Hermina Garázs beruházás céljára 3,5 Mrd Ft forrás a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetben használható fel (a tervezési munkák elhúzódása miatt ebből 173 M Ft került csak átadásra 2017. évben).

A Liget Budapest projekt 2014-2019. évekre vonatkozó tervezett költségvetése tehát a 2014-2015. évi ráfordítások és a vonatkozó kormányhatározat alapján 173,7 Mrd Ft volt.

A 2016-2019. évekre tervezett 153,0 Mrd Ft kiadásból a 2016. évi eredeti előirányzat 12,8 Mrd Ft, a 2017. évi 32,6 Mrd Ft volt. A költségvetési törvényekben és az azok végrehajtásáról szóló törvényekben külön nevesítve – címen, alcímen, jogcímcsoport – nem megjelenő (pl. XX. fejezet 11. Közgűjtemények cím alatt a Szépművészeti múzeummal kapcsolatos kiadás) kiadások, valamint a kormányhatározatokkal, fejezeten belüli átcsoportosításokkal módosított felhasználható forrás 2016. évben 22,5 Mrd Ft-ra, 2017. évben 37,7 Mrd Ft-ra nőtt, amiből 2016-ban 20,4 Mrd Ft-ot, illetve 2017-ben 34,2 Mrd Ft-ot használtak fel. 2018-ban a felhasználható (költségvetésben tervezett) összeg 46,1 Mrd Ft. A projekt finanszírozásába 2017. év végéig uniós forrásokat nem vontak be és hitelfelvétel sem történt.

A Liget Budapest projekt megvalósítására tervezett 173,7 Mrd Ft összegből 52,3 Mrd Ft a fennmaradó keret, a tervezett forrás 34,2 %-a, aminek felhasználása 2019-ben várható. Ez a projekt kivitelezésének időarányos részétől (évi 16,7%) jelentősen magasabb. A tervtől való lemaradást elsősorban – a nem a Városliget Zrt. kivitelezésében megvalósuló – Fővárosi Nagycirkusz és Hermina garázs beruházások tervezéssel, előkészítéssel kapcsolatos késedelmek okozza.

A Liget Budapest projekt előrehaladásáról 2017. áprilisban készült EMMI jelentésben jelezték, hogy az 1866/2015. (XII. 2.) Korm. határozatban rögzítettekhez képest 79,2 Mrd Ft többletigény keletkezett a projekt megvalósítására (ennek okai: közbeszerzési ajánlatok ismeretében prognosztizálható építési többletköltségek, a projektmenedzsment költségei és a beruházás keretében létrehozott épületek kulturális célú működtetését biztosító intézményi infrastruktúra forrásigénye). A jelzett többletigény a projekt 2014-2019. évre tervezett 173,7 Mrd Ft költségéhez viszonyítva 45,6 %-os növekedést jelent. Folyamatban van az új költségterv készítése, amelyben 2021-2022. befejezési dátumot tűztek ki. Mindezek alapján megállapítható, hogy **mind a költségek, mind a határidők tekintetében jelentős túlteljesülés illetve határidő túllépés következik be az eredeti céldátumhoz és összeghez viszonyítva.**

16.2 A Modern Városok Program

A Kormány az 1885/2015. (XII. 3.) Korm. határozatban döntött a költségvetési törvény IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetben egy új, 25. Modern Városok Program támogatása elnevezésű, 25,0 Mrd Ft összegű új cím létrehozásáról. A Modern Városok Program célja a vidéki nagyvárosok modernizálása, versenyképességük, kulturális vonzóerejük növelése, az életminőség javítása. A Kormány egyedi kormányhatározatokban dönt a Kormány és az egyes megyei jogú városok önkormányzatai közötti együttműködési megállapodásokról, illetve támogatói okiratok végrehajtásával összefüggő feladatokról, a fejlesztések céljairól. A Program 2015. év folyamán indult. A Kormány a Program keretében 2015-2017. években, három ütemben, valamennyi megyei jogú város önkormányzatával együttműködési megállapodást kötött. 23 kormányhatározat tartalmazza megyei jogú városonként a célkitűzésekhez kapcsolódó, végrehajtandó feladatokat (megvalósítandó beruházásokat) a kormányzati felelősök és a határidők megjelölésével.

A Modern Városok Program a tervek szerint 2022-ig valósul meg. A program jelenleg 265 projektet tartalmaz, amelyek közül 60-ról született már kormánydöntés. A 265 projekt megvalósítására meghatározott keretösszeg (a fejlesztések forrásigénye 2017. év végén) együttesen

3554,2 Mrd Ft, ebből 2381,0 Mrd Ft a hazai forrás, amely mellett a városok jellemzően a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programok (TOP) forrásait vonják be a fejlesztésekhez, illetve a nagy közútfejlesztések vonatkozásában az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) is segítséget nyújt az egyes programelemek megvalósításában.

Az éves előirányzat két fejezetnél, a XI. Miniszterelnökség (külön nevesített soron) és a XVII. NFM (Kiemelt Közúti projektek részeként) kerül megtervezésre, felhasználása azonban – többek között az önkormányzatoknak történő átadás miatt – több fejezetet is érintett, illetve érinthet a következő években.

A Miniszterelnökség kimutatása szerint a 2017. évi felhasználás összesen 145,7 Mrd Ft volt, ez az eredeti előirányzat 95,4 %-a. A 2018. évi Kvtv.-ben a projektekre 150,0 Mrd Ft eredeti kiadási és támogatási előirányzat áll rendelkezésre.

A közút- illetve vasútfejlesztésekkel együtt 2018. I. negyedévig 570,9 Mrd Ft volt a felhasználás, ami a Program 2381,0 Mrd Ft tervezett hazai forrásának – időarányosan annak felénél – mindössze 24,0 %-a. A 2018-2022. éveket az időarányos forrásnál magasabb, 1810,1 Mrd Ft összegű várható kifizetés terheli.

A beruházások időbeli elmaradásának oka, hogy a megyei jogú városokkal megkötött kormány megállapodásokat követően megindult tervezési és közbeszerzési eljárások lebonyolítása a tervezettnél hosszabb időt vesz igénybe (pl. egy közbeszerzési eljárás átlagos átfutási ideje 9 hónap), valamint az uniós forrásokra benyújtott pályázatok eredményének tervezettől eltérő összege estén szükséges a hazai finanszírozás összegének módosítása is.

2018. januárban a két ütem forrásigénye 146,5 Mrd Ft-tal magasabb volt (2660,5 Mrd Ft), mint 2016-ban. A növekedés oka egyrészt a tervezett költségeknél magasabb összegű közbeszerzési ajánlatok elfogadása, részben a 2016. év végén még összeg nélkül szereplő projektek 2017. évi beárazása. **Tekintettel arra, hogy a költségvetési törvényekben a Modern Városok Programra biztosított eredeti előirányzatokat összességében (a közút fejlesztés nélkül) 85,6 %-ban felhasználták, a következő évek vonatkozásában ez nem keletkeztetett többletforrás igényt.**

16.3 A Paks II., a Paksi Atomerőmű bővítési programja

Az Országgyűlés az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 7. § (2) bekezdése alapján, a paksi atomerőmű telephelyén új atomerőművi blokkok létesítésének előkészítéséhez 2009. május 30-án adta meg a szükséges elvi hozzájárulását. Mindezen feladatok elvégzésére az MVM Zrt. 2009. július 8-án megalakította a Lévai Projektet. Az MVM Zrt. a projekt energiastratégiai jelentősége miatt 2012. májusában az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. (továbbiakban: Paks II. Zrt.) létrehozásáról döntött.

Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya 2014 márciusában az atomerőmű 5. és 6. erőműblokkja tervezéséhez, megépítéséhez és üzembe helyezéséhez szükséges munkálatok, szolgáltatások és eszközbeszerzések finanszírozására állami hitel folyósításáról szóló megállapodást kötött. A 2014-ben aláírt szerződés szerint az Oroszországi Föderáció Kormánya 10,0 Mrd EUR összegű állami hitelt nyújt 2025-ig történő igénybevétellel, a törlesztésnek 2047-ig kell megtörténnie.

A költségvetésben a 2015. évben 14,0 Mrd Ft, 2016-ban 19,7 Mrd Ft összegben teljesült Paks II.-vel kapcsolatos kifizetés.

A 2017. évi Kvtv. a XI. Miniszterelnökség fejezetben Paks II. Zrt. tőkeemelése céljára 99,7 Mrd Ft felhalmozási kiadási előirányzatot tartalmazott, amely a MÁK adatszolgáltatása alapján, kormánydöntésekkel, más célokra történő átcsoportosításokkal, 41,9 Mrd Ft-ra csökkent és ezzel megegyező összegben teljesült.

Az NFM minisztere – az előkészítési és az engedélyezési munkák számláinak kifizetésére, 2017. december 31-ig több részletben, a fővállalkozóval kötött szerződés teljesítésével összefüggésben – legfeljebb 79,2 Mrd Ft tőkeemelés végrehajtását hagyta jóvá annak érdekében, hogy a fizetési kötelezettségeknek határidőben eleget lehessen tenni. A számlák benyújtására a technikai pontok teljesülése után volt lehetősége az orosz félnek, ami 2017. év végéig csak 30,5 Mrd Ft összegben teljesült. A számlaérték 20 %-a önrészként teljesült a Fővállalkozó részére, míg a számlaérték 80 %-ának pénzügyi teljesítése a Pénzügyi kormányközi megállapodásban rögzítettek szerint, az államközi hitelkeret terhére történt.

Első alkalommal 2017. év végén került sor Magyarország részéről a hitelkeret lehívására, melynek teljes összege 78,2 millió EUR (24,2 Mrd Ft) volt.

A 2015-2017. évi költségvetési törvényekben jóváhagyott 241,0 Mrd Ft eredeti előirányzat 31,4 %-ban, 75,6 Mrd Ft összegben teljesült. Az alulteljesítés főbb okai a következők:

Az Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatósága az új paksi blokkok létesítésével összefüggő állami támogatás kapcsán eljárást indított, amely a végrehajtást ideiglenesen (2015. novemberől 2017. márciusig) *Standstill Agreement*-tel (felfüggesztési megállapodással) felfüggesztette.

A 2018. évi Kvtv. a MeH 32. cím központi kezelésű előirányzatok Paks II. Atomerőmű fejlesztő Zrt. tőkeemelése jogcímcsoporton 106,7 Mrd Ft, valamint új sorként a 30 cím fejezeti kezelésű előirányzatok a Paks II. projekthez kapcsolódó egyéb beruházások jogcímcsoporton 20,0 Mrd Ft felhalmozási kiadási előirányzatot tartalmaz.

A felfüggesztési időszakot követően a feladatok megnövekedett száma, a feladatok struktúrájának a kivitelezési feladatok irányába történő eltolódása, a meg nem valósított munkák átütemezése következtében **a 2018. évi eredeti előirányzat már 27,1 %-kal meghaladja a 2017. évi előkészítési költségeket, és a 2019. évre tervezett költségek is várhatóan meg fogják haladni azt.**

16.4 Kiemelt közúti projektek

A Kormány a **1010/2015. (I. 20.) Korm. határozatban** döntött „a központi költségvetésből finanszírozott kiemelt közúti beruházásokról”. A határozat szerint a központi költségvetés tervezése során gondoskodni kell a 2015-2020. évekre összesen 750,0 Mrd Ft összegben hét kiemelt közúti beruházás előkészítési és építési feladatai végrehajtásához szükséges források biztosításáról. A Korm. határozat két módosításában – a 7 projekt és rendelkezésre álló forrás változatlanul hagyása mellett – megjelenik, hogy 2017-2019. években ebből a Modern Városok Program keretében 579,0 Mrd Ft biztosítása szükséges a megyei jogú városokkal kötött együttműködési megállapodásokban szereplő megvalósítási határidők figyelembevételével, évenkénti ütemezésben. Az 1505/2016. (IX. 21.) majd az 1422/2016. (VII. 29.) Korm. határozatok 579,0 Mrd Ft biztosítását írja elő előbb a 2017-2019., majd a 2017-2022. évekre (a 7 projekt és a rendelkezésre álló forrás változatlanul hagyása mellett).

Az 1833/2016. (XII. 23.) Korm. határozatban 2463,7 Mrd Ft költségvetési forrás biztosítását írják elő, amelyből 1279,1 Mrd Ft a hazai forrás, amely összesen 37 db projekt finanszírozását kell biztosítani.

Az 1505/2016. (IX. 21.) Korm. határozatot számos alkalommal módosították, amelyekben folyamatosan nőtt a fejlesztésbe bevont projektek száma és a megvalósításukhoz biztosítandó keret nagysága. 2017. december 31-én a kormányhatározat 2. melléklete már 61 db hazai finanszírozású projektet sorol fel, 1389,8 Mrd Ft volt a hozzárendelt központi költségvetési forrás, 2018. április 1-től a projekt száma 65 és 1403,1 Mrd Ft a hazai forrás összege.

A Kiemelt Közúti Projekt előirányzatának 2016-2019. években történő cél szerinti felhasználására – az NFM a NIF Zrt.-vel, mint kedvezményezettrel 2016. február 22-én 666,8 Mrd Ft összegben támogatási szerződést kötött. A fenti szerződést, valamint a NIF Zrt. közútfejlesztésekkel kapcsolatos kormányhatározatok végrehajtására vonatkozó további hatályos szerződéseit 2017. decemberben összevonták. A módosított szerződés szerint az NFM 2016-2022. években cél szerinti felhasználásra, éves bontásban, 1354,0 Mrd Ft támogatást nyújt, ebből a Kiemelt közúti projektekre 1337,4 Mrd Ft-ot.

A 2017. évi Kvtv. 280,0 Mrd Ft eredeti előirányzatot biztosított a projektekre, amely a várható felhasználás ismeretében, évközi előirányzat átcsoportosításokkal, 212,2 Mrd Ft-ra csökkent. Az eredeti előirányzat csökkentését eredményező alulteljesítés oka, hogy a döntések megszületését, azok kormányhatározatban rögzítését követően a tervezési, engedélyeztetési és közbeszerzési eljárások átfutási ideje a tervezettnél hosszabb időt vett igénybe. A közútfejlesztési projektek előrehaladása és a költségvetés aktuális helyzete miatt az NFM és az NGM megállapodása alapján mintegy 60,0 Mrd Ft a módosított előirányzathoz sem került lehozásra, az NFM kezdeményezte az összegnek kötelezettségvállalással terhelt maradványként történő visszahagyását a 2018. évre. A 2017. évi teljesítés az eredeti előirányzat 51,8%-a volt, a módosított előirányzat a maradványelvárás miatt 68,3%-ban teljesült.

A 2018. évi Kvtv. 265,5 Mrd Ft eredeti előirányzatot tartalmaz, ami a kormányhatározat szerint 2018. évre ütemezett kifizetések 96,1 %-át biztosítja.

A 1505/2016. (IX. 21.) Kormányhatározat mellékletében 2016-2017. évi felhasználásra ütemezett 313,0 Mrd Ft-hoz viszonyítva a felhasználás 75,1%, a módosított előirányzathoz 77,7% a teljesülés aránya. Maradványtartás nélkül 94,3% lett volna a felhasználás, amely alapján az állapítható meg, hogy a Közútfejlesztési projekt megvalósulása a Kormány által meghatározott ütemhez viszonyítva nem mutat jelentős lemaradást. **A 2017. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány 2018. évi felhasználásának engedélyezése esetén – a kormányhatározatban már nevesített projektek – nem keletkeztetnek jelentős többletterhet a következő évek költségvetésére.**

16.5 Nemzeti Olimpia Központ

A budapesti Istvánmező rehabilitációs programjáról szóló 2012. évi LXXV. törvényt, kiemelten a Budapesti Olimpiai Központ integrált rekonstrukciójának céljából alkotta meg az Országgyűlés. A törvény hatálya a Puskás Ferenc Stadion felújítására, valamint a törvény mellékletben megjelölt területen egy új stadion, kiegészítő létesítmények és az ezekhez tartozó parkoló építésére, a Budapesti Olimpiai Központ bővítésére terjedt ki.

A Nemzeti Olimpiai Központ megteremtéséről szóló 1207/2013. (IV. 15.) Korm. határozat kiemelt fejlesztési célnak tekintette a Nemzeti Olimpiai Központ 2013-2017. év között történő megvalósítását, amely során új Nemzeti Stadion létesült volna a régi Puskás Ferenc Stadion rekonstrukciójával és átépítésével, új létesítmények épültek volna, egyes létesítmények megújításra kerültek volna, valamint a fejlesztési területen új sport, kereskedelmi, kiszolgáló és kulturális funkciók kerültek volna elhelyezésre.

A 2015. évben a Nemzeti Olimpiai Központ beruházás megvalósítása az egyes kiemelt jelentőségű budapesti beruházásokért felelős kormánybiztos hatáskörébe, szakmai irányítása alá lett utalva. A kormánybiztos – költséghatékonysági szempontok alapján – felülvizsgálta a korábbi tervezési programot és a már részben elkészült terveket, és a további fejlesztési programok tervezési szerződéseit felfüggesztette. A Kormány az 1098/2017. (III. 6.) Korm. határozatban kiemelt fejlesztési célként határozta meg a legmagasabb UEFA kategóriájú, legalább 65 000 fő befogadására alkalmas új Puskás Ferenc Stadion létesítését.

A beruházáshoz a teljes, 2014-2022. időszakára vonatkozó költségterv nem készült, a tervek a feladat végrehajtásnak megfelelően három ütemben készültek, úgymint (1) tervezés, (2) bontás- és földmunkák, valamint (3) kivitelezés, kezdeti üzemeltetés és a 2020-s futball világbajnokság utáni visszaalakítási munkák. A Stadion tervezési munkái 2013. augusztusban kezdődtek meg, 2016. évben került sor a régi stadion bontási munkálataira. Az új Puskás Ferenc Stadion műszaki átadásának határideje 2019. november 24. A támogatási szerződés szerint a feladatok szakmai megvalósításának végső határideje, tekintettel a visszaalakítási munkákra is, 2022. december 31.

A támogatási szerződést 2016-ban módosították, a támogatás összegének változatlansága mellett az NSK mellé belépett kedvezményezettként a KKBK, a beruházás megvalósításának határideje 2019. év végére módosult.

A 2017. évi Kvtv.-ben a Nemzeti Olimpia Központ beruházás 35,9 Mrd Ft eredeti kiadási előirányzatot tartalmazott. A 2017. évben két részletben 34,2 Mrd Ft összegű visszafizetés lett volna esedékes, azonban a beruházás előrehaladása alapján 25,7 Mrd Ft-ot az NGM más célokra használt fel, nem került átadásra az NFM fejezeti kezelésű előirányzata részére. A rendelkezésre álló előirányzathoz a Puskás Ferenc stadion tervezési és kivitelezési munkáira és kapcsolódó kiadásaira az NFM 43,8 Mrd Ft-ot előirányzat átadást teljesített.

A 2018. évi Kvtv. a beruházás kivitelezési munkáinak támogatására 65,8 Mrd Ft eredeti előirányzatot biztosít. Így a 2018. évi előirányzat összege 83,3 %-kal magasabb a 2017. évi eredeti előirányzatnál.

A Nemzeti Olimpia Központ beruházáshoz kapcsolódóan a költségvetési törvényekben 2014-2017. évekre eredeti előirányzatként tervezett 133,4 Mrd Ft cél szerinti felhasználása 38,2%-os volt, az NSK részére történt előirányzat átadásával **korrigált módosított előirányzat 2017. év végéig 27,7%-ban teljesült**. Ennek alapvető oka a beruházás tervezésének 2015-2016. évi függesztése, amikor alapvetően a Puskás Ferenc stadion bontási munkálatai folytak csak, illetve 2016. utolsó negyedévében elindultak a közbeszerzési eljárások.

A Nemzeti Olimpia Központ beruházásánál hitelfelvétel, illetve uniós forrás bevonás nem történt.

A 2017. évi Kvtv.-ben és a 2017. évi módosított Kvtv.-ben a legalább 1,0 Mrd Ft összeggel módosuló bevételi előirányzatok köre

Előirányzatok	Bevételi előirányzat (Mrd Ft)		Változás Mrd Ft
	eredeti (1)	módosított (2)	(2-1)
Gazdálkodó szervezetek befizetései			
Társasági adó	734,7	606,9	-127,8
Cégautóadó	27,6	33,6	6,0
Egyszerűsített vállalkozói adó	80,6	75,6	-5,0
Bányajáradék	30,0	35,0	5,0
Egyéb központosított bevételek	395,9	440,9	45,0
Kisadózók tételes adója	75,5	94,5	19,0
Kisvállalati adó	13,5	23,5	10,0
Közműadó	52,2	55,2	3,0
Fogyasztáshoz kapcsolt adók összesen:			
Jövedéki adó	1034,5	1068,5	34,0
Regisztrációs adó	23,2	24,4	1,2
Biztosítási adó	31,5	34,2	2,7
Lakosság befizetései			
Személyi jövedelemadó	1792,5	1908,5	116,0
Illeték befizetések	155,2	178,2	23,0
Befizetés az államháztartás alrendszeréből			
Közp.-i ktsgv-i szervektől szárm. befizetések	57,3	60,7	3,4
Helyi önkormányzatok befizetése	21,6	5,3	26,9
Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések	110,9	273,3	162,4
Egyéb uniós bevételek			
Uniós támogatások utólagos megtérítése	30,8	86,7	55,9

Forrás: Kincstár adatszolgáltatása, előzetes mérleg (2017.) alapján ÁSZ szerkesztés

A 2017. évi Kvtv.-ben és a 2017. évi módosított Kvtv.-ben a legalább 1,0 Mrd Ft összeggel módosuló kiadási előirányzatok köre

Előirányzatok	Kiadási előirányzat (Mrd Ft)		Változás Mrd Ft
	eredeti (1)	módosított (2)	(2-1)
Költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok			
Költségvetési szervek kiadásai	4040,8	4054,5	13,7
Fejezeti kez. előirányzatok kiadásai	2042,3	2147,7	105,4
Az államháztartás alrendszerének támogatása			
Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz	383,6	623,7	240,1
Helyi önkormányzatok támogatása	641,1	654,2	13,1
Adósságszolgálat, kamattérítés	999,7	945,9	-53,7
Tartalékok			
Rendkívüli kormányzati intézkedések	110,0	140,0	30,0
Országvédelmi Alap	60,0	95,9	35,9
Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások	315,8	318,2	2,4
Hozzájárulás az EU költségvetéséhez	317,0	286,0	-31,0

Forrás: Kincstár adatszolgáltatása, előzetes mérleg (2017.) alapján ÁSZ szerkesztés

Felhasznált dokumentumok

ÁKK Zrt. A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása (2017. december) (Monitoring_2017_december.pdf)

ÁKK Zrt. Tájékoztató a központi költségvetés 2017. évi finanszírozási tervének alakulásáról (előterjesztés, készült az ÁKK Zrt. Igazgatósága 2018. március 5-i ülésére) (2017_bev_kiad_telj_havi.pdf, finterv2017.xlsm)

ÁSZ (2017): Elemzés a 2016. évi költségvetési folyamatok makrogazdasági összefüggéseiről, a zárszámadás ellenőrzése kapcsán

ÁSZ (2017): Elemzés a Költségvetési Tanács részére a 2017. I. félévi költségvetési folyamatokról

ÁSZ (2017): Vélemény Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról

KSH Gyorstájékoztatók (beruházás, foglalkoztatottság, fogyasztói árak, keresetek, munkanélküliség, népmozgalom) <http://www.ksh.hu/gyorstajekoztato>

KSH Jelentés a kormányzati szektor egyenlegéről és adósságáról (KSH, 2018. évi I. EDP-jelentés, 2018. április 23. Statisztikai tükör) https://www.ksh.hu/edp_jelentes

KSH Statisztikai tükör - Lakossági lakáshitelezés 2017 <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/lakashitel/lakashitel1712.pdf>

KSH Statisztikai tükör – A háztartások fogyasztása 2017. év I. félév (előzetes adatok), <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/haztfogy/haztfogy1706.pdf>

KSH Statisztikai tükör – Munkaerőpiaci folyamatok 2017. I-IV. negyedév, <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mpf/mpf1712.pdf>

Magyar Államkincstár adatszolgáltatása Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásának 2017. december 31-ei adatai [http://www.allamkincstar.gov.hu/files/Koltsagvetesi_informaciok/2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai_/2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai/A_2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai_2017.12.ho_\(2018.03.14_\)_V2.pdf](http://www.allamkincstar.gov.hu/files/Koltsagvetesi_informaciok/2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai_/2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai/A_2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai_2017.12.ho_(2018.03.14_)_V2.pdf)

Magyar Államkincstár adatszolgáltatása a 2017. évi központi költségvetés végrehajtásának adatai 2017. 12. hó <http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/koltsegetesi-informaciok/a-2017-evi-kozponti-koltsegetes-vegrehajtasanak-adatai/3739/> (2018. 04.09.)

Magyar Államkincstár költségvetési információk, költségvetési mérlegek (2018. 04.09.): http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/koltsegetesi-informaciok/koltsegetes_merleg_4/225/

http://www.allamkincstar.gov.hu/hu/koltsegetesi-informaciok/koltsegetes_merleg_5/226/

Magyar Államkincstár adatszolgáltatása (előzetes mérleg) (ÁHT összesen tábla_2017_12_jav.xlsx)

Magyar Államkincstár adatszolgáltatása a 2017. évi költségvetési törvény Uniós támogatással megvalósuló előirányzatainak teljesüléséről

Magyar Államkincstár adatszolgáltatása a 2017. évi költségvetési törvény Uniós támogatással megvalósuló előirányzatainak teljesüléséről

Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásának 2017. december 31-ei adatai [http://www.allamkincstar.gov.hu/files/Koltsagvetesi_informaciok/2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai_/2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai/A_2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai_2017.12.ho_\(2018.03.14_\)_V2.pdf](http://www.allamkincstar.gov.hu/files/Koltsagvetesi_informaciok/2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai_/2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai/A_2017._evi_kozponti_koltsagvetes_vegrehajtasanak_adatai_2017.12.ho_(2018.03.14_)_V2.pdf)

Magyarország konvergencia programja 2016-2020,

Magyarország Konvergencia Programja 2017-2021 (2017. április)

MNB Hitelezési folyamatok, <https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/hitelezesi-folyamatok/hitelezesi-folyamatok-2018-marcius>

MNB – Inflációs jelentés 2016. december, <https://www.mnb.hu/letoltes/hun-ir.pdf>

MNB Makrogazdasági és pénzügyi piaci fejlemények (Háttéranyag a Monetáris Tanács 2018. január 30-ai ülésének rövidített jegyzőkönyvéhez, 2018. január) (6-np-makrogazdasagi-es-penzugyi-piaci-fejlemenyek-2018-január-fin(1).pdf) <https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris->

tanacs/kamatmeghatározó-ülések-rovidított-jegyzőkönyvei/2018/rovidított-jegyzőkönyv-a-monetaris-tanacs-2018-január-30-i-üléséről

Magyar Nemzeti Bank – Növekedési jelentés 2017, <https://www.mnb.hu/letoltes/novekedesi-jelentes-2017-hu-web.pdf>, 2018.04.25.

NGM (2017): Makrogazdasági és költségvetési előrejelzés 2017-2021 [http://www.kormany.hu/download/2/87/41000/Makrogazdasági és költségvetési előrejelzés 2017 december \(1\).pdf](http://www.kormany.hu/download/2/87/41000/Makrogazdasagi_és_költségvetési_előrejelzés_2017_december_(1).pdf)

NGM (2018): Tájékoztató az államháztartás központi alrendszerének 2017. évi előzetes főbb pénzügyi folyamairól

NGM adatszolgáltatása (lakásépítési támogatások elszámolásáról, az állami kezességek és viszontgaranciák érvényesítésének 2017. II. félévi adatairól, az egyéb uniós bevételekről, az NCSSZA kiadásairól, havi hitelintézeti adatszolgáltatása az új igénybevevőkről

T/10377. számú törvényjavaslat Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről <http://www.parlament.hu/irom40/10377/10377.htm>

T/15381. számú törvényjavaslat Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről <http://www.parlament.hu/irom40/15381/15381.htm>

T/15427. számú törvényjavaslat a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény módosításáról <http://www.parlament.hu/irom40/15427/15427.pdf>

T/17578. számú törvényjavaslat a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény végrehajtásáról <http://www.parlament.hu/irom40/17578/17578.htm>

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma ellátástípusok szerint és az ellátások átlagösszegei 2011-2016. évek december 31-i adatai, valamint 2017. június 30-i adata (magyar Államkinctár honlapjáról letöltött adatok):

Magyarország	éves	GDP	növekedési	üteme
--------------	------	-----	------------	-------

<http://www.tozsdearnyek.hu/gdp-eves-novekedesi-utem-magyarorszag>

Jogszabályok és közjogi szabályozó eszközök jegyzéke

- A Tanács 2014. május 26-i 2014/335/EU, Euratom Határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről (hatályos 2016. október 1-től)
1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről
1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról
1997. évi LXXXI. törvény a társadalombiztosítási nyugellátásról
2004. évi I. törvény a sportról
2006. évi LIX. törvény az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és járadékról
2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
2011. évi CXCIV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
2012. évi LXXV. törvény a budapesti Istvánmező rehabilitációs programjáról, kiemelten a Budapesti Olimpiai Központ integrált rekonstrukciójáról
2013. évi CCXLII. törvény a Városliget megújításáról és fejlesztéséről
2013. évi CCXXX. törvény Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről
2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról
2014. évi II. törvény a Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya közötti nukleáris energia békés célú felhasználása terén folytatandó együttműködésről szóló Egyezmény kihirdetéséről
2014. évi XXIV. törvény az Oroszországi Föderáció Kormánya és Magyarország Kormánya között a Magyarország Kormányának a magyarországi atomerőmű építésének finanszírozásához nyújtandó állami hitel folyósításáról szóló megállapodás kihirdetéséről
2014. évi C. törvény Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről
2015. évi C. törvény Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről
2015. évi CLXIV. törvény Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény módosításáról
2015. évi CLXXII. törvény a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény végrehajtásáról
2016. évi LXXVI. törvény a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény módosításáról
2016. évi XC. törvény Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről
2016. évi CXXII. törvény a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról
2017. évi LXXXVI. törvény a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC törvény módosításáról
2017. évi C. törvény Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről
2017. évi CLXX. törvény a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény végrehajtásáról
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről
- 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről

16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról

17/2016. (II. 10.) Korm. rendelet a használt lakás vásárlásához, bővítéséhez igényelhető családi otthonteremtési kedvezményről

250/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet a Modern Városok Program megvalósításáról

28/2017. (II. 13.) Korm. rendelet a XX. századi diktatúrák áldozatainak járó, politikai rehabilitációs célú nyugdíj-kiegészítésekkel kapcsolatos kormányrendeletek módosításáról

1031/2013. (I. 30.) Korm. határozat az új nemzeti közgyűjteményi épületegyüttesről és a megvalósítás előkészítéséhez szükséges intézkedésekről

1207/2013. (IV. 15.) Korm. határozat a Nemzeti Olimpiai Központ megteremtéséről

1397/2013. (VII.2) Korm. határozat az új nemzeti közgyűjteményi épületegyüttesre vonatkozó koncepció második ütemeként a Városliget átfogó hasznosítási koncepciójáról

1227/2014. (IV.10.) Korm. határozat a Liget Budapest projekt megvalósításával összefüggő egyes kérdésekről

1010/2015. (I. 20.) Korm. határozat a központi költségvetésből finanszírozott kiemelt közúti beruházásokról

1217/2015. (IV. 17.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1251/2015. (IV. 23.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1252/2015. (IV. 23.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1315/2015. (V. 21.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1316/2015. (V. 21.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1382/2015. (VI. 12.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1383/2015. (VI. 12.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1428/2015. (VI. 25.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1496/2015. (VII. 21.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1504/2015. (VII. 23.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1803/2015. (XI. 10.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1866/2015. (XII. 2.) Korm. határozat a Liget Budapest projekt megvalósításához szükséges intézkedésekről

1598/2017. (VIII. 29.) és 1908/2017. (XII. 7.) Korm. határozat a terrorellenes intézkedések megvalósításához szükséges költségvetési többletforrások biztosításáról

1871/2015. (XII. 2.) Korm. határozat a központi költségvetésből finanszírozott közúti beruházásokról szóló

1885/2015. (XII. 3.) Korm. határozat a Modern Városok Program végrehajtása érdekében szükséges forrás biztosításáról

1936/2015. (XII. 12.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1955/2015. (XII. 17.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1038/2016. (II. 10.) Korm. határozat a Modern Városok Program keretében a Kormány és a megyei jogú városok önkormányzatai között első ütemben kötött együttműködési megállapodásokkal összefüggő intézkedésekről

1080/2016. (II. 26.) Korm. határozat a „Komplex útfelújítási program” végrehajtásához szükséges átmeneti intézkedésekről

1131/2016. (III. 10.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1159/2016. (IV. 5.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1240/2016. (V.13.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1283/2016. (VI.7.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1284/2016. (VI.7.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1371/2016. (VII. 15.) Korm. határozat Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházások összehangolásáról és azok 2022-ig történő megvalósításáról

1394/2016. (VII.21.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1505/2016. (IX. 21.) Korm. határozat Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéseinek 2022-ig történő megvalósításához szükséges feltételek biztosításáról

1631/2016. (XI.17.) Korm. határozat a XX. századi diktatúrák áldozatainak járó kárpótlási célú nyugdíjkiegészítéseket és juttatásokat szabályozó jogszabályok alapján járó juttatások emeléséről

1678/2016. (XI. 29.) Korm. határozat a Magyar Export-Import Bank Zrt. tőkehelyzetének javításáról

1686/2016. (XI. 29.) Korm. határozat a Liget Budapest projekt keretében a Vajdahunyad vára műemléki épületrekonstrukciójához szükséges források biztosításáról

1687/2016. (XI. 29.) Korm. határozat a Liget Budapest projekt megvalósításához szükséges intézkedésekről szóló 1866/2015. (XII. 2.) Korm. határozat módosításáról

1737/2016. (XII. 13.) Korm. határozat a Modern Városok Programmal kapcsolatos előirányzat-átcsoportosításokról

1787/2016. (XII. 17.) Korm. határozat az egyes fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

1798/2016. (XII. 19.) Korm. határozat a 2015. évi kötelezettségvállalással nem terhelt költségvetési maradványok felhasználásáról és az egyes fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról szóló 1787/2016. (XII. 17.) Korm. határozat módosításáról

1833/2016. (XII. 23.) Korm. határozat Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházások összehangolásával és azok 2022-ig történő megvalósításával összefüggő egyes kormányhatározatok módosításáról

1857/2016. (XII. 27.) Korm. határozat a XVII. Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejezet terhére végrehajtott előirányzat-átcsoportosítások összegének visszapótlásáról

1098/2017. (III. 6.) Korm. határozat a Nemzeti Olimpiai Központ megteremtése érdekében szükséges intézkedésekről

1151/2017. (III.20.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1215/2017. (IV.12.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya közötti nukleáris energia békés célú felhasználása terén folytatandó együttműködésről szóló Egyezményt kihirdető 2014. évi II. törvény szerinti egyes feladatok végrehajtásáról

1221/2017. (IV. 25.) Korm. határozat a 2017. évi fejlesztéspolitikai munkatervről

1384/2017. (VI. 20.) Korm. határozat a Liget Budapest Projekt keretében megvalósuló Hermina Garázs kivitelezéséhez szükséges intézkedésekről

1387/2017. (VI. 27.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1388/2017. (VI. 27.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1598/2017. (VIII. 29.) Korm. határozat a terrorellenes intézkedések megvalósításához szükséges költségvetési többletforrások biztosításáról

1500/2017. (VIII. 11.) Korm. határozat az európai uniós programok likviditási hiányának kezeléséről

1840/2017. (XI. 10.) Korm. határozat Magyarország Kormánya és Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról

1954/2017. (XII. 13.) Korm. határozat az európai uniós programok likviditási hiányának kezeléséről

1982/2017. (XII. 19.) Korm. határozat Magyarország rövid- és középtávú közútfejlesztéséhez kapcsolódó infrastrukturális beruházások összehangolásával és azok 2022-ig történő megvalósításával összefüggő egyes kormányhatározatok módosításáról

1908/2017. (XII. 7.) Korm. határozat a terrorellenes intézkedések megvalósításához szükséges költségvetési többletforrások biztosításáról

2029/2017. (XII. 27.) Korm. határozat a fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításokról

15/2017. (V.2.) NFM rendelet az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összessége gyakorlójának kijelöléséről

Fogalomtár

államadósság	az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egymással szembeni kötelezettségek kiszűrésével számított (konszolidált) adóssága (Forrás: Gst. 2. § (1) bekezdés a) pontja)
államadósság-mutató	olyan százalékban kifejezett, egy tizedesig kerekített hányados, amely számlájában az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének, és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egymással szembeni kötelezettségek kiszűrésével számított (konszolidált) adósságának, nevezőjében, a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló tanácsi rendeletben meghatározottak szerint számított bruttó hazai terméknek e törvény szerinti értéke szerepel (Forrás: Gst. 2. § (1) bekezdés a)-b) pontjai).
bruttó államadósság	az adósságelemet képező instrumentumokban fennálló követelések levonása nélkül számított kötelezettség.
bruttó állóeszköz-felhalmozás	Tartalmazza az elszámolási időszakban vásárolt vagy saját termelésben előállított tárgyi eszközök és immateriális javak értékét, a használt tárgyi eszközök értéknövekedését, a külföldről származó tárgyi eszköz-ajánlatot, valamint a pénzügyi lízing konstrukcióban beszerzett tárgyi eszközök értékét. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html .)
bruttó kereset	A személyi jövedelemadót, az egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékot, valamint a munkaerőpiaci járulékot is tartalmazó alaphír és egyéb jogcímenekén fizetett kereseti elemek (bérpótlék, kiegészítő fizetés, prémium, jutalom, 13. és további havi fizetés) összege. (Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz21.html .)
EDP jelentés	a KSH jelentése az EU Túlzott Hiány Eljárása keretében évente kétszer történő adatszolgáltatás az Európai Unió részére a kormányzati szektor hiányáról és adósságának alakulásáról.
EDP egyenleg/hiány	az államháztartási egyenleg és a kormányzati szektor uniós statisztikai egyenlegének eltérése
Elkülönített állami pénzalap	Az elkülönített állami pénzalapok a közfeladatok ellátása során az állam nevében beszedendő költségvetési bevételek és teljesítendő költségvetési kiadások alapszerű elszámolására szolgálnak. Elkülönített állami pénzalapot közfeladat részben vagy egészben államháztartáson kívüli forrásból történő ellátásának biztosítása céljából törvény hozhat létre.
előirányzat átcsoportosítás	Az átcsoportosítást végrehajtó költségvetésének - az Országgyűlés vagy a Kormány intézkedése, és a fejezetet irányító szervek megállapodása esetén a központi költségvetés, a fejezetet irányító szerv intézkedése esetén a fejezet, az államháztartás önkormányzati alrendszerében a költségvetési rendelet, határozat összesített - kiadási előirányzatai

	főösszegének változatlansága mellett a kiadási előirányzatok egyidejű csökkentésével és növelésével végrehajtott módosítás.
előirányzat-módosítás	A megállapított bevételi előirányzat vagy a kiadási előirányzat növelése vagy csökkentése. (Forrás: Áht. 1. § 6. pont)
felülről nyitott előirányzat	a központi alrendszer azon előirányzatai, melyek teljesülése módosítás nélkül eltérhet az előirányzattól
foglalkoztatási arány	A foglalkoztatottnak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya. (Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz21.html .)
háztartások fogyasztása	A fogyasztási kiadáson kívül tartalmazza a természetbeni társadalmi juttatásból származó fogyasztást is. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html .)
konzolidált adósság	az államháztartás központi alrendszerének, az államháztartás önkormányzati alrendszerének, és a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek egymással szembeni kötelezettségek kiszűrésével számított adóssága (Forrás: Gst. 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján)
kormányzati szektor egyenlege	az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló 2009. május 25-i 479/2009/EK tanácsi rendelet alapján számított egyenleg (Forrás: Gst. 1. § c) pontja)
kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezet	az Áht. 3. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakon kívül az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló 2009. május 25-i 479/2009/EK rendelet (a továbbiakban: 479/2009/EK rendelet) szerint a kormányzati szektorba sorolt szervezet. (Forrás: Gst. 1. § b) pontja, Áht. 2. § (1) bekezdés l) pontja)
költségvetési szerv	A költségvetési szerv jogszabályban vagy alapító okiratban meghatározott köz-feladat ellátására létrejött jogi személy. A költségvetési szerv tevékenysége lehet alaptevékenység, amely a létrehozásáról rendelkező jogszabályban, alapító ok-iratában a szakmai alapfeladatoként meghatározott, valamint a szakmai alapfeladatai ellátását elősegítő más, nem haszonszerzés céljából végzett tevékenység, vállalkozási tevékenység, amely haszonszerzés céljából, államháztartáson kívüli forrásból, nem kötelezően végzett termelő-, szolgáltató-, értékesítő tevékenység. (Forrás: Áht. 7. § (1)-(2) bek.)
költségvetési támogatás	A TB Alapok kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatások. (Forrás: Áht. 1. § 14. pont)
külkereskedelmi egyenleg	A nemzetgazdaság export- és importforgalmának egyenlege, amely tartalmazza a külkereskedelmi áruforgalmon kívül a szolgáltatások exportjának és importjának egyenlegét. Az áruforgalom tartalmazza a külkereskedelmi áruforgalmi statisztikából rendelkezésre álló általános forgalmat

	(beleértve a vám szabad területek és a külföld közötti forgalmat), a bunkerüzemanyagot, az aktív és passzív bér munkát (bruttó értéken számba véve), a bér munka késztermék export anyag tartalmának korrekcióját, a javítást (nettó értéken számba véve) és a tértáruat. A szolgáltatás forgalom tartalmazza az idegen forgalmat (a nem rezidensek költsége Magyarországon és a rezidensek költsége külföldön), a rezidens és nem rezidens gazdasági egységek közötti üzleti és egyéb szolgáltatás tranzakciókat. A nemzetgazdasági elszámolásokban a külkereskedelmi áru forgalom számítása szerződéses paritáson történik. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html .)
maastrichti adósság mutató	a statisztikai értelemben vett kormányzati szektor konszolidált bruttó adósságát névértéken fejezi ki
pénzforgalmi szemléletű költségvetési egyenleg	a beszámolási időszakban az államháztartás központi alrendszerében teljesített bevételek és kiadások különbsége
stabilitási tartalék	a központi költségvetésről szóló törvényben fejezeti stabilitási tartalékot kell képezni a központi költségvetésről szóló törvényben nem szerepeltetett új feladatok, valamint az abban szerepeltetett feladatok bővítése előirányzati fedezetének biztosítására. A fejezeti stabilitási tartalék felhasználásának szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg. (Forrás: Áht. 21. § (4a) bekezdés)
strukturális egyenleg	a kormányzati szektornak a gazdaság ciklikus hatásaitól és egyedi tételektől megtisztított egyenlege
szufficit	Költségvetési többlet, eredmény. Amennyiben a költségvetés bevételei meghaladják a kiadásokat, szufficitről beszélünk.
végző fogyasztás, összes végző fogyasztási kiadás	Azoknak a termékeknek és szolgáltatásoknak az értéke, amelyek a háztartások vagy a társadalom végző szükségleteinek kielégítését szolgálják. (Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/modsz/modsz31.html .)

Rövidítések jegyzéke

ÁFA	Általános forgalmi adó
Áhsz.	4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről
Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
ÁKK Zrt.	Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság
Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BCE	Budapesti Corvinus Egyetem
BGA	Bethlen Gábor Alap
CSOK	Családi Otthontermelési Kedvezmény
E. Alap	Egészségbiztosítási Alap
EDP	Európai Unió Túlzott Hiány Eljárása (Excessive Deficit Procedure)
EFOP	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
ELKA	Elkülönített Állami Pénzalapok
EMMI	Emberi Erőforrások Minisztériuma
EU	Európai Unió
ESA	Nemzeti és Regionális Számlák Európai Rendszere (European System of Accounts)
GDP	Gross domestic product, bruttó hazai termék. A GDP az egy területen, adott idő alatt előállított végső felhasználásra szánt javak (termékek és szolgáltatások) összességének értéke.
GINOP	Gazdaságfejlesztés és Innovációs Operatív Program
Gst.	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
GYED	Gyermekgondozási díj
IKOP	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
IMF	Nemzetközi Valutaalap
KEHOP	Környezet és Energia Hatékonysági Operatív Program
Kincstár	Magyar Államkincstár
KNPA	Központi Nukleáris Pénzügyi Alap
Kopint-Tárki	Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet Zrt.
Korm. határozat	Kormányhatározat
Korm. rendelet	Kormányrendelet

KÖFOP	Közigazgatási- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KT	Költségvetési Tanács
KüKM	Külgazdasági és Külügyminisztérium
Kvtv.	központi költségvetésről szóló törvény
MÁK	Magyar Államkincstár
M Ft	millió Ft
MKI	Miniszterelnöki Kabinet Iroda
MNB	Magyar Nemzeti Bank
Mrd Ft	milliárd forint
NCSSZA	Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap
NEFA	Nemzeti Foglalkoztatási Alap
NAV	Nemzeti Adó és Vámhivatal
NEAK	Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő
NET Zrt.	Nemzeti Eszközkezelő Zrt.
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NIF Zrt.	Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.
NKA	Nemzeti Kulturális Alap
NKFIA	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
NOK	Nemzeti Otthonteremtési Közösség
Ny. Alap	Nyugdíjbiztosítási Alap
Nyugellátásról szóló tv.	1997. évi LXXXI. törvény a társadalombiztosítási nyugellátásról
OECD	Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet
OEP	Országos Egészségbiztosítási Pénztár
ONYF	Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság
OP	Operatív Program
RSZTOP	Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program
SZHIA	Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapja
TB Alapok	Társadalombiztosítási Alapok (Ny. Alap és E. Alap)
TGYs	Terhességi, gyermekágyi segély

TÁMOP	Társadalmi Megújulási Program
TOP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
ÚMFT	Új Magyarország Fejlesztési Terv
VEKOP	Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program
WMA	Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap